

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора

_____ С. О. Омельченко

(наказ № 241 від 27.06.2024 р.)

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
У ДЕРЖАВНОМУ ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІВЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

УХВАЛЕНО

вченою радою ДДПУ

протокол № 8 від 27.06.2024р.

Дніпро, 2024

1. Загальні положення

1.1. Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (далі – Положення) визначає основні засади планування й організації освітнього процесу та освітньої діяльності у сфері вищої освіти і науки, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти чи задоволення інших освітніх потреб через визначену систему заходів та спрямовується на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

1.2. Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017р. №2145-VIII (в редакції від 24.03.2024 р.)
- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII (в редакції від 28.05.2024 р.)
- Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» від 18.12.2019 р. №392-IX;
- Указу Президента «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» від 25.06.2013 р. № 344/2013;
- Постанови КМУ від 30.12.2015 №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», зі змінами, внесеними Постановою КМУ № 347 від 10.05.2018 р.;
- Постанови КМУ від 23.11.2011 №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», (в редакції зі змінами, внесеними Постановою КМУ № 519 від 25.06.2020);
- Постанови КМУ від 28.12.2016 р. №1050 «Деякі питання стипендіального забезпечення» (в редакції зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 32 від 25.01.2017 р., №132 від 19.02.2020 р.);

- Постанови КМУ від 11.11.2015 р. №927 «Про затвердження Порядку переведення здобувачів вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, до інших вищих навчальних закладів для завершення навчання за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету»;
- Постанови КМУ від 12.08.2015 р. №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №599 від 13.05.2022 р.);
- Постанови КМУ від 23.03.2016 р. №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти» (в редакції зі змінами від 08.05.2024 р.);
- Постанови КМУ від № 411 від 13.04.2011 р. «Питання навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном», із змінами, внесеними згідно з постановами КМУ №1411 від 28.12.2011 р., № 538 від 07.08.2013 р., №227 від 05.04.2017 р.;
- Постанови КМУ від 21.08.2019 р. №800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» зі змінами, затвердженими постановою КМУ № 1133 від 27 грудня 2019 р.
- Наказу МОН України від 16.10.2009 р. №943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи»;
- Наказу МОН України від 26.01.2015 р. №47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015-2016 н. р.»;
- Наказу МОН України від 30.10.2013 р. №1518 «Про затвердження вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями»;

- Наказу МОН України від 11.07.2019 № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- Наказу МОН України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» (у редакції наказів МОНУ від 30.04.2020 № 584, №441 від 03.04.2024 р.);
- Наказу МОН України від 07.03.2022 № 235 «Про деякі питання організації роботи закладів фахової передвищої, вищої освіти на час воєнного стану»;
- Наказу МОН України від 07.02.2024 р. № 134 «Про затвердження Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки»;
- Листа МОН від 26.02.2010 № 1/9-119 «Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключові документи у вищих навчальних закладах»;
- Листа МОН від 07.02.09 р. № 1/9-93 «Про практичну підготовку студентів»;
- Листа МОН № 1/9–120 від 11.03.2015 року «Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін»,
- Листа МОН № 1/9 – 126 від 13.03.2015 року «Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015/2016 навчальному році»
- Листа МОН України № 1/9-377 від 05 червня 2018 року «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм»;
- Листа МОН України № 1/9-434 від 09.07.2018 р. «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»;
- Листа МОН від 23.10.2018 р. №1/9-650, який містить Рекомендації з академічної доброчесності для закладів вищої освіти;

- Листа МОН №1/15735-23 від 11.10.2023 р. «Щодо надання академічної відпустки»;
- Методичних рекомендацій для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності, підготовлених в рамках діяльності Проекту сприяння академічній доброчесності – SAIUP;
- Рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених ДНУ «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» від 2013 р.;
- Довідника користувача «Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система» / за ред. Ю. М. Рашкевича та Ж. В. Таланової, 2015. – 106 с.;
- Методичних рекомендацій «Розроблення освітніх програм» / Авт.: В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова» / За ред. В. Г. Кременя, 2014. – 120 с.;
- внутрішніх нормативних документів ДДПУ;
- Статуту Державного вищого навчального закладу «Донбаського державного педагогічного університету», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30.01.2017 р. № 130;
- Колективного договору.

1.3. Основні терміни Положення та їх визначення:

автономія закладу вищої освіти – самостійність, незалежність і відповідальність закладу в ухваленні рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, встановлених Законом «Про вищу освіту»;

академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами;

акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу освіти на предмет: відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання;

атестація – встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, компетентностей вимогам стандартів вищої освіти, що здійснюється відкрито і гласно;

вимоги до вступників на відповідну освітню програму – раніше здобутий рівень освіти, спеціальність (спеціальності), на підставі яких здійснюється прийом на навчання, результати вступних випробувань, перелік яких визначається Умовами (Порядком) прийому на навчання для здобуття вищої освіти та Правилами прийому до закладу вищої освіти при вступі на відповідну конкурсну пропозицію (у формі відповідного набору сертифікатів та результатів зовнішнього незалежного оцінювання, національного мультипредметного тесту, творчих конкурсів та заліків, вступних іспитів, єдиного фахового вступного випробування, єдиного вступного іспиту, єдиного державного кваліфікаційного іспиту, співбесіди, з урахуванням мінімального значення кількості балів вступних випробувань (конкурсного балу), джерела фінансування здобуття вищої освіти, громадянства та спеціальних умов участі у вступній кампанії тощо);

вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

галузь знань – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти широка предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей;

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС;

здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладі ВО на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план;

компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей;

кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження на здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС

становить 30 год. Навантаження протягом одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, не більше 60 кредитів ЄКТС;

ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності;

освітня діяльність – діяльність закладу освіти, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти чи задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб;

освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати такої;

підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента;

результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти;

спеціалізація – складова спеціальності, що визначається закладом освіти (обирається з переліку, затвердженого МОН) та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти;

спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка здобувачів у закладах вищої освіти;

стейкхолдери (від англ. stakeholders) – фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність;

студентоцентроване навчання – підхід до організації освітнього процесу, що передбачає: заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу; створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії; побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу;

якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості;

якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у закладі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

1.4. ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (далі – ДДПУ) має статус державного закладу вищої освіти, що функціонує на підставі власного Статуту на засадах автономності і самоврядності. Права ДДПУ, що визначають зміст його автономії, визначаються Законом України «Про вищу освіту».

Основними завданнями ДДПУ є провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного освітнього ступеня за обраною спеціальністю.

Освітня діяльність у сфері вищої освіти провадиться ДДПУ з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти чи задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти на підставі ліцензії, що видається

визначеним КМУ органом ліцензування відповідно до закону, та/або Відомостей про здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти, що включає: 1) освітні рівні вищої освіти, ліцензовані у закладі освіти, і встановлені ліцензовані обсяги прийому здобувачів на підготовку; 2) ліцензовані освітні програми спеціальностей, за якими запроваджено додаткове регулювання.

1.5. Освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що проводиться в ДДПУ через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та компетентностей в осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

1.6. Мовою викладання в ДДПУ є державна мова.

З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності ДДПУ має право прийняти рішення про викладання однієї чи кількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами, забезпечивши при цьому знання здобувачами вищої освіти відповідної дисципліни державною мовою та за умови, що усі здобувачі освіти, які вивчають відповідні дисципліни, володіють англійською мовою.

1.7. Зміст освіти – це науково обґрунтована система дидактичного та методичного оформлення навчального матеріалу для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності. Зміст освіти визначається освітньою програмою, робочими програмами навчальних дисциплін, іншими нормативними актами органів державного управління освітою та ДДПУ і відображається у відповідних підручниках, навчальних посібниках, методичних матеріалах, дидактичних засобах, а також при проведенні занять та інших видів освітньої діяльності.

2. Рівні, ступені вищої освіти, спеціальності та кваліфікації

2.1. Підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється в ДДПУ за відповідними освітніми (освітньо-професійними, освітньо-науковими) та

науковими програмами на таких рівнях вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень; другий (магістерський) рівень; третій (освітньо-науковий) рівень; науковий рівень.

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування складних спеціалізованих задач у певній галузі професійної діяльності.

Другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування задач дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності.

Третій (освітньо-науковий) рівень передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності.

Науковий рівень вищої освіти передбачає здатність особи визначати та розв'язувати соціально значущі системні проблеми у певній галузі діяльності, які є ключовими для забезпечення сталого розвитку та вимагають створення нових системоутворювальних знань і прогресивних технологій.

2.2. Здобуття вищої освіти в ДДПУ на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої (освітньо-професійної чи освітньо-наукової) або наукової програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти:

- бакалавр;
- магістр;
- доктор філософії;
- доктор наук.

2.3. Підготовка здобувачів вищої освіти в ДДПУ здійснюється на освітніх програмах за спеціальностями, вказаними у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності: реєстрі ЗВО (в Єдиній державній електронній базі з питань освіти) та Правилах прийому до ДДПУ.

Спеціальність є складовою галузі знань та може передбачати виділення предметних спеціальностей, спеціалізацій. У межах спеціальностей або галузей підготовка здобувачів здійснюється за освітніми програмами.

2.4. Виконання особою відповідної освітньої (освітньо-професійної чи освітньо-наукової) або наукової програми певного рівня спеціальності в повному обсязі та успішне проходження атестації є підставою для присвоєння здобувачеві відповідної кваліфікації.

Кваліфікація є офіційним результатом оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту/ науковий ступінь.

2.5. Документ про вищу освіту/ науковий ступінь – Диплом – видається особі, яка успішно виконала відповідну освітню програму та пройшла атестацію.

У дипломі бакалавра, магістра зазначаються серія та реєстраційний номер документа, ім'я та прізвище здобувача, рік закінчення закладу вищої освіти, назва закладу вищої освіти (ДДПУ), що видав цей документ, назва освітньої програми, за якою здійснювалася підготовка, найменування органу (органів) акредитації освітньої програми / спеціальності, а також кваліфікація, що складається з інформації про здобутий особою ступінь вищої освіти, галузь знань (галузі знань), спеціальність (спеціальності) та спеціалізацію, та в певних випадках – професійну кваліфікацію. За необхідності вказується додаткова інформація (диплом з відзнакою).

У дипломі доктора філософії зазначаються серія та реєстраційний номер документа, ім'я та прізвище здобувача, назва закладу вищої освіти (ДДПУ), в якому здійснювалася підготовка, назва освітньо-наукової програми, найменування органу (органів) акредитації освітньо-наукової програми, назва закладу вищої освіти, у спеціалізованій вченій раді якого

захищено наукові досягнення, інформація про здобутий особою ступінь вищої освіти, галузь знань (галузі знань), спеціальність (спеціальності).

2.6. Невід'ємною частиною диплома бакалавра, магістра, доктора філософії/доктора мистецтва є Додаток до диплома європейського зразка, що містить структуровану інформацію про завершене навчання. У Додатку до диплома міститься інформація про особу, якій присвоєно кваліфікацію, інформація про присвоєну кваліфікацію, інформація про рівень кваліфікації і тривалість її здобуття, інформація про завершену освітню програму та здобуті результати навчання, інформація про академічні та професійні права, що передбачені присвоєною кваліфікацією, додаткова інформація, інформація про національну систему вищої освіти України.

2.7. Документи про вищу освіту видаються ДДПУ тільки за акредитованими освітніми програмами (спеціальностями) та формуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (далі – ЄДЕБО).

3. Нормативно-правова база організації освітнього процесу ДДПУ

3.1. Організація освітнього процесу в ДДПУ базується на ЗУ «Про вищу освіту» та інших актах законодавства України з питань освіти.

Основоположним документом, що визначає зміст підготовки здобувачів вищої освіти є Стандарт вищої освіти, що являє собою сукупність вимог, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності.

Стандарти вищої освіти за кожною спеціальністю розробляє центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки (МОН України) з урахуванням пропозицій галузевих державних органів, що забезпечують формування і реалізують державну політику у відповідних сферах, галузевих об'єднань організацій роботодавців, і затверджує їх за погодженням з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій

(НРК) і використовуються для визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти, результатів навчання за відповідними спеціальностями.

Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітніх програм:

- 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- 2) вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, та результатів їх навчання;
- 3) перелік обов'язкових компетентностей випускника;
- 4) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 5) форми атестації здобувачів вищої освіти;
- 6) вимоги до створення освітніх програм за галуззю знань, двома галузями знань або групою спеціальностей (у стандартах рівня молодшого бакалавра), міждисциплінарних освітньо-наукових програм (у стандартах магістра та доктора філософії);
- 7) вимоги професійних стандартів (за їх наявності).

Дотримання вимог Стандарту вищої освіти є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу у межах реалізації освітньої програми.

3.2. Стандарт освітньої діяльності – це сукупність мінімальних вимог до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу закладу вищої освіти, нормативні вимоги до яких визначаються Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Дотримання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності є обов'язковою умовою акредитації освітньої програми певного рівня спеціальності або освітньої діяльності закладу, тобто підтвердження якості рівня підготовки здобувачів.

3.3. Основними внутрішніми нормативними документами, що регулюють організацію освітнього процесу в ДДПУ для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності, є:

- освітня програма підготовки певного рівня вищої освіти спеціальності;

- навчальний план;

- індивідуальний навчальний план здобувача.

3.3.1. Освітня програма

3.3.1.1. Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма (ОП) є нормативним документом ДДПУ, на підставі та відповідно до якого здійснюється підготовка здобувачів першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти у межах певної спеціальності або галузі знань.

ОП визначає систему освітніх компонентів, а також вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, очікувані програмні результати навчання та компетентності, якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

ОП розробляється на основі Стандарту вищої освіти відповідної спеціальності, затвердженого МОНУ, з урахуванням вимог Професійного стандарту (за наявності). За відсутності затвердженого МОН Стандарту спеціальності, ОП розробляється згідно з дескрипторами Національної рамки кваліфікацій (НРК) України для відповідного рівня освіти, затверджується та реалізується як Тимчасовий Стандарт ДДПУ. У разі відкриття кількох ОП однієї спеціальності розробляється і діє спільний Тимчасовий Стандарт ДДПУ для відповідної спеціальності.

3.3.1.2. ОП розробляється робочою групою (РГ, розробники), що створюється на базі кафедри, яка здійснює підготовку здобувачів відповідної спеціальності. До складу РГ входять: 1) гарант ОП - керівник РГ, 2) члени РГ із числа осіб, що працюють в ДДПУ за основним місцем роботи, мають відповідну ОП професійну кваліфікацію та беруть безпосередню участь в реалізації ОП, у т.ч. керівник групи забезпечення спеціальності (особа, з числа НПП з відповідною спеціальності професійною кваліфікацією

найвищого рівня, що здійснює координацію діяльності всіх РГ з підготовки здобувачів за всіма ОП спеціальності), 3) стейкхолдери – особи, зацікавлені в ОП (здобувачі, випускники, роботодавці, фахівці-практики, НПП інших ЗВО). ОП обговорюється та затверджується поетапно кафедрою, вченою радою факультету, вченою радою ДДПУ. Процедури розробки, затвердження, реалізації, перегляду та оновлення ОП регулюються «Положенням про освітні програми в ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»».

3.3.1.3. ОП має чітко визначену структуру, що включає такі складові:

- Титульна сторінка ОП (містить загальну інформацію щодо ОП (назву ОП, ID ОП в ЄДЕБО, рівень вищої освіти, ступінь вищої освіти, код і назва галузі знань, шифр і назва спеціальності, шифр предметної спеціальності/спеціалізації (за наявності)), реквізити затвердження та набрання чинності ОП);

- Лист погодження (погоджують: гарант ОП, керівник групи забезпечення спеціальності, завідувач кафедри, декан факультету);

- Таблиця пропозицій та запроваджених змін, що вносяться в ОП (вносяться всі пропозиції зацікавлених осіб (із зазначенням дати внесення, автора) та конкретизовані результати розгляду членами кафедри – передусім запроваджені зміни, затверджені відповідним чином). Таблиця формується з часу введення та протягом міжакредитаційного періоду;

- Передмова включає: 1) інформацію про Стандарт вищої освіти спеціальності, на підставі якого розроблено ОП; 2) перелік розробників (членів РГ) – НПП з числа осіб, що працюють в ДДПУ за основним місцем, та персональну інформацію про їхню професійну відповідність ОП (професійну кваліфікацію), 3) інформацію про стейкхолдерів (із зазначенням посад, місця роботи, організації), 4) відомості про рецензентів ОП (представник роботодавця, НПП з іншого ЗВО, що працює на відповідній ОП та має відповідну професійну кваліфікацію); 5) нормативні документи, на

підставі яких розроблено освітню програму; б) перелік відповідних ОП інших ЗВО, досвід яких вивчено та враховано.

Розділ І. Профіль освітньої програми, що містить такі складові, як:

1) загальна інформація (повна назва закладу та структурного підрозділу; ступінь вищої освіти та кваліфікація; офіційна назва ОП; тип диплому та обсяг ОП; наявність акредитації; цикл/рівень; передумови вступу; мова(и) викладання; термін дії ОП; Інтернет-адреса постійного розміщення опису ОП);

2) мета та цілі ОП (мають відповідати місії та стратегії ДДПУ; визначатися з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін; тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП);

3) характеристика освітньої програми (предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності): об'єкт вивчення цілі навчання; теоретичний зміст предметної області; методи, методики та технології; інструменти та обладнання; орієнтація ОП; основний фокус; особливості або унікальність програми);

4) придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання;

5) викладання та оцінювання;

6) Програмні компетентності (Інтегральна компетентність (ІК); загальні (ЗК), спеціальні (фахові) компетентності (СК), спеціальні компетентності предметної спеціальності (ПК) – для спеціальності 014 Середня освіта);

7) Програмні результати навчання (ПРН);

8) Матриця відповідності компетентностей та результатів навчання ОП дескрипторам НРК України (знання, уміння, комунікація, автономність);

9) ресурсне забезпечення реалізації програми (кадрове, матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення);

10) академічна мобільність (національна, міжнародна): містить інформацію про угоди з іншими ЗВО - партнерами).

Розділ II. Перелік освітніх компонентів ОП_включає:

Таблицю 2.1. Перелік освітніх компонентів ОП із кредитним розподілом та визначенням форм контролю, семестрів вивчення (де ОК – обов’язкові компоненти, ВК – вибіркові компоненти). Таблиця 2.1. має таку структуру:

I. Обов’язкова частина: загальна підготовка; професійна підготовка; практична підготовка (включає перелік назв всіх обов’язкових ОК (у т.ч. навчальні дисципліни, види практичної підготовки, курсова робота, кваліфікаційна робота), обсяг кредитів ЄКТС на кожен ОК, форми контролю, семестр(-и) вивчення);

II. Вибіркова частина: не містить назв вибірових компонентів, а тільки відображає модель здійснення вибору вибірових дисциплін, що пропонується на ОП:

- вибір із загальноуніверситетського переліку дисциплін (широкий вибір ВК);

- вибір фахового компонента з пропонованого переліку (вибір здійснюється із переліку вибірових дисциплін фахового компоненту);

- вибіровий блок (здійснюється вибір блоку дисциплін, об’єднаних спільною тематикою). Загальний обсяг вибірових компонент (має становити не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС ОП).

III. Атестація: вказується форма атестації (кваліфікаційна робота, атестаційний екзамен за спеціальністю).

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОП (в кредитах ЄКТС).

Далі пропонуються Додатки. Зміст Додатків А, Б, В може переглядатися, змінюватися та оновлюватися у межах щорічного перегляду ОП.

Додаток А. Дисципліни широкого вибору (вказується посилання на розділ сайту, де розміщено презентації до вибірових курсів, представлених для загальноуніверситетського вибору).

Додаток Б. Орієнтовний перелік дисциплін фахового вибору (перелік ВК пропонується для вибору у межах даної ОП).

Додаток В. Орієнтовний перелік вибірових дисциплін блочного вибору.(за наявності в ОП блочного вибору - при обранні певного блоку всі ВК визначаються обов'язковими для вивчення)

Таблицю 2.2. – Таблицю відповідності освітніх компонентів (ОК) компетентностям (ІК, ЗК, СК, ПК) та програмним результатам навчання (РН/ПРН), де відображається співвіднесення по кожному ОК – ІК, ЗК, СК/ПК та ПРН;

Таблицю 2.3. Структурно-логічна схема ОП, що передбачає опис логічної послідовності вивчення ОК.

Розділ III. Форма атестації здобувачів ВО, де вказуються форма(и) та вимоги до атестації здобувачів даної ОП (до кваліфікаційної роботи/атестаційного екзамену зі спеціальності, подається структура формування білету до АЕ).

Розділ IV. Матриця відповідності програмних компетентностей (ІК, ЗК, СК, ПК) програмним результатам навчання (ПРН) за ОП.

Розділ V. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОП (до обов'язкових компонентів)

Розділ VI. Матриця відповідності програмних результатів навчання відповідним освітнім компонентам ОП (до обов'язкових компонентів).

Розділ VII. Матриця співвіднесення ЗК, СК, ПРН, визначених ОП, із компетентностями та професійними функціями, визначеними Професійним стандартом (за наявності).

ОП засвідчується підписом гаранта ОП як керівника робочої групи.

3.3.1.4. У ДДПУ освітні програми реалізуються через освітній процес на певному освітньому рівні у межах спеціальності /або як інтердисциплінарні (т.з. поєднання спеціальностей) або у межах спеціальності за основною предметною спеціальністю/ спеціалізацією та додатковою предметною спеціальністю/ спеціалізацією).

Порядок розроблення та затвердження освітніх програм, їх реалізації (що передбачає такі етапи як: відкриття, провадження освітньої діяльності,

закриття), моніторингу (вивчення відповідності рівня якості підготовки за ОП на підставі опитувань та анкетувань), проведення самообстежень, аналізів та переглядів з метою вдосконалення й оновлення освітніх програм, а також проходження процедури акредитації з метою підтвердження відповідності рівня якості ОП регулюються «Положенням про освітні програми в ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»».

3.3.2. Навчальний план

Навчальний план є нормативним документом ДДПУ, який складається на підставі освітньої програми певного освітнього рівня спеціальності та визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін (чи інших освітніх компонентів) у кредитах ЄКТС, послідовність їх вивчення (семестри), форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Навчальний план затверджується рішенням вченої ради ДДПУ та засвідчується підписом ректора та печаткою ДДПУ.

Порядок розроблення та запровадження навчальних планів регламентовано «Положенням про розроблення навчальних планів та реалізацію вибіркової варіативної складової навчальних планів підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»».

Основними структурними елементами навчального плану є:

- загальні реквізити (термін навчання та обсяг в кредитах ЄКТС; шифр та назва галузі знань, шифр та назва спеціальності (предметної спеціальності); назва освітньої програми; форми навчання (очна, заочна); рівень освіти; назва освітньої кваліфікації; назва професійної кваліфікації (за наявності));
- графік освітнього процесу (визначає тривалість навчального року в тижнях, у т.ч. теоретичного навчання, практичної підготовки, семестрового контролю, а також канікул).

- зведена таблиця «Атестація» визначає форми підсумкової атестації здобувачів відповідно до Стандарту та освітньої програми;

- план освітнього процесу.

План освітнього процесу_включає:

- 1) шифри компетентностей, які має сформувати навчальна дисципліна (чи інший ОК) відповідно до ОП;
- 2) назви навчальних дисциплін обов'язкової частини відповідно до ОП;
- 3) категорії навчальних дисциплін вибіркової частини ОП;
- 4) форми семестрового контролю (екзамени, заліки);
- 5) кількість кредитів ЄКТС, установлених ОК;
- 6) кількість контактних годин за курсами і семестрами;
- 7) розподіл загального обсягу годин, закріплених за навчальними дисциплінами, на контактні (лекції, лабораторні, практичні) та самостійну роботу здобувачів;
- 8) кількість тижнів у кожному семестрі;
- 9) середню кількість годин тижневого навантаження по кожному семестру;
- 10) кількість курсових робіт.

3.3.3. Індивідуальний навчальний план (ІНП) здобувача – нормативний документ ДДПУ, за яким здійснюється навчання студента, виходячи з вимог та змісту освітньої програми відповідного рівня вищої освіти, з максимальним урахуванням індивідуальних потреб, особистісних освітньо-професійних інтересів здобувача щодо фахової підготовки і вимог ринку праці.

ІНП формується на підставі навчального плану освітньої програми спеціальності на кожний навчальний рік.

Основними структурними елементами індивідуального навчального плану здобувача є:

- загальні реквізити (прізвище, ім'я, по батькові здобувача, фото, рік вступу, факультет, спеціальність, ОП, рівень вищої освіти, форма навчання);
- індивідуальний план навчання здобувача по семестрах (перелік назв навчальних дисциплін (інших ОК), загальний обсяг та результати навчання в кредитах ЄКТС та годинах з розподілом на обов'язкові та

вибіркові ОК, форма контролю, результат оцінювання за національною шкалою та в балах, дата, ППП викладача, підпис).

Індивідуальний план навчання дозволяє будь-якому здобувачеві ДДПУ реалізувати власне право знайти, створити або запропонувати власний варіант навчання.

3.4. Індивідуальна освітня траєкторія навчання здобувачів.

3.4.1. Процес виявлення, реалізації і розвитку здібностей здобувачів ДДПУ відбувається шляхом створення індивідуальної траєкторії навчання (ІОТ).

Мета індивідуальної освітньої траєкторії полягає в більш ґрунтовній підготовці здобувача у межах загальних чи професійних інтересів, підвищення його конкурентоспроможності на ринку праці, розширення можливостей для забезпечення освітніх потреб шляхом отримання додаткових компетентностей, розширення знань, умінь та можливостей загальнокультурного і професійного розвитку тощо. Вона передбачає вільний вибір здобувачем видів навчальної діяльності, а також дисциплін, які найбільше імпонують його побажанням і уявленням про професію, яку він обрав.

3.4.2. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача формується через можливість обрання:

- навчальних дисциплін з переліку дисциплін вибіркової частини ОП;
- тематики та наукового керівника курсових, науково-практичних, науково-дослідних і кваліфікаційних робіт;
- баз навчальних і виробничих практик;
- проходження додаткових курсів для формування професійних компетентностей;
- навчання у межах академічної мобільності.

3.4.3. Індивідуальні освітні траєкторії розробляються для кожного здобувача окремо в межах певної освітньої програми відповідного рівня вищої освіти.

У межах кожної освітньої програми визначається мінімальний обсяг навчального навантаження, що передбачає можливість формування ІОТ для здобувача, та пропонується набір навчальних дисциплін для вільного вибору, що дозволяє здобувачеві вищої освіти, обравши їх окремо або як блок індивідуального навчального плану, розширити, поглибити знання чи одержати загальну уяву з іншої галузі знань або спеціальності.

3.4.4. Освітні програми, навчальні плани, індивідуальні навчальні плани здобувачів мають передбачати вивчення навчальних дисциплін за вільним вибором здобувача в обсязі, що становить не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

Дисципліни вільного вибору здобувачів можуть бути орієнтовані на задоволення їхніх освітніх і культурних потреб, додаткову загальну чи професійну підготовку. Перелік вибіркового навчальних дисциплін на наступний навчальний рік затверджуються вченою радою університету за поданням завідувачів кафедр.

Визначення вибіркового дисциплін індивідуального навчального плану повинно відповідати принципам альтернативності (не менше двох альтернатив на кожну позицію вибору), змагальності (здобувач здійснює вибір після проведення пробних лекцій (занять) та ознайомлення з програмами дисциплін) та академічної відповідальності (не допускати нав'язування здобувачам певних вибіркового дисциплін в інтересах кафедр та окремих викладачів). Вибіркові навчальні дисципліни можуть бути представлені блоками, загальним списком та змішаним принципом вибору.

В основі системи вибіркового дисциплін лежить індивідуальний вибір студента. Вибрані навчальні дисципліни включаються до індивідуального навчального плану здобувача:

для бакалаврського рівня підготовки – на 2, 3 і 4 курсах;

для магістерського рівня підготовки – як правило, у 2 і 3 семестрах.

У межах обсягу вибіркової складової особа, яка навчається, має право обирати освітні компоненти самостійно, і такий вибір не обмежується навчальним планом програми, на якій вона навчається.

3.5. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення освітнього процесу. ДДПУ надає здобувачам можливість користування навчальними приміщеннями, бібліотекою, її фондами та ресурсами, навчальною, навчально-методичною і науковою літературою, обладнанням, устаткуванням та іншими засобами навчання на умовах, визначених Правилами внутрішнього розпорядку.

3.6. Відповідальність. За відповідність рівня підготовки здобувачів вимогам Стандарту вищої освіти певної спеціальності відповідають декан факультету, завідувач кафедри, де реалізується ОП, гарант ОП.

За виконання індивідуального навчального плану відповідає здобувач.

4. Форми навчання в ДДПУ

4.1. Навчання в ДДПУ здійснюється за такими формами:

- 1) очна (денна);
- 2) заочна.

4.2. Очна (денна, вечірня) форма здобуття вищої освіти – це спосіб організації навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення теоретичного навчання (навчальних занять, практичної підготовки) в обсязі не менше 30 й не більше 40 тижнів упродовж навчального року, з включенням періоду екзаменаційних сесій або ні. (При цьому канікулярний період не може бути менше 8 тижнів на навчальний рік).

Очна (денна) форма навчання є основною формою здобуття певного ступеня вищої освіти та кваліфікації, за якою підготовка здійснюється з відривом від виробництва.

Організація освітнього процесу заочною (денною) формою навчання здійснюється ДДПУ згідно із стандартами вищої освіти і даним Положенням і ґрунтується на принципі особистого спілкування здобувачів та викладачів у

ході лекцій, практичних та лабораторних занять, самостійній роботі здобувачів. Передбачає у межах визначених навчальним планом контактних годин обов'язкову присутність здобувача в навчальній (віртуальній) аудиторії та персональну звітність під час контрольних заходів.

4.3. Заочна форма навчання є формою здобуття певного рівня вищої освіти та кваліфікації, навчання у межах якої відбувається без відриву від виробництва.

Організація освітнього процесу за заочною формою навчання здійснюється ДДПУ згідно із стандартами вищої освіти і даним Положенням з урахуванням передбачених чинним законодавством пільг для осіб, які поєднують роботу з навчанням.

Заочна форма здобуття вищої освіти – це спосіб організації навчання здобувачів вищої освіти шляхом поєднання навчальних занять і контрольних заходів під час короткочасних сесій та самостійного оволодіння освітньою програмою в період між ними. Тривалість періоду між навчальними заняттями та контрольними заходами не може бути меншою, ніж один місяць.

Тривалість сесій упродовж навчального року сукупно має складати до 30 календарних днів (для 1-2 курсів навчання) та 40 календарних днів для старших курсів.

Зазвичай, сесій за заочною формою навчання протягом навчального року може бути три: установча (передбачає контактні години з метою висвітлення основного лекційного матеріалу) та дві установчо-екзаменаційні (передбачає поєднання контактних годин викладання лекцій, проведення практичних занять та складання контрольних заходів (екзаменів та заліків)).

Міжсесійний період передбачає самостійне опанування здобувачем навчального матеріалу, визначеного ОП та навчальним планом, та виконання письмових контрольних робіт чи індивідуальних завдань за опрацьованим матеріалом.

4.4. Поєднання форм навчання. У ДДПУ здобувачі вищої освіти можуть поєднувати форми навчання, тобто одночасно навчатися на очній та заочній формах навчання за певним рівнем та будь-якою спеціальністю, ОП за умови зарахування на засадах, визначених Правилами вступу до ДДПУ, але за держзамовленням - лише за 1 спеціальністю.

4.5. Навчання у дистанційному форматі. Під час організації здобуття вищої освіти як за очною, і так заочною формами, в ДДПУ можуть використовуватися технології дистанційного навчання.

Під навчанням у дистанційному форматі розуміється організація освітнього процесу (шляхом використання технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти) в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх опосередкованої взаємодії в освітньому середовищі, яке функціонує на базі сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Навчання у дистанційному форматі здійснюється відповідно до освітніх програм та має забезпечувати виконання учасниками освітнього процесу - суб'єктами навчання стандартів вищої освіти.

У разі потреби навчання у дистанційному форматі може організовуватися за індивідуальним навчальним планом.

З метою забезпечення єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища вчена рада ДДПУ попередньо схвалює використання конкретних інформаційно-телекомунікаційних систем (електронних освітніх платформ), сервісів, інструментів, за допомогою яких організовується освітній процес під час навчання у дистанційному форматі. Також ДДПУ може використовувати державну інформаційно-телекомунікаційну систему (електронну освітню платформу), технічні можливості якої забезпечують навчання у дистанційному форматі.

Навчання у дистанційному форматі в ДДПУ реалізується через Центр дистанційного навчання, навчально-методичний відділ, деканати факультетів.

Навчання у дистанційному форматі за відповідними ОП організують і реалізують відповідні кафедри в межах покладених на них повноважень. Створення та поповнення інформаційних ресурсів (електронних курсів у системі дистанційного навчання) здійснюється викладачами, що працюють на відповідних кафедрах. Відповідальність за електронний курс несе його автор (автори) та кафедра. Усі електронні курси, які завантажуються в систему Moodle ДДПУ, мають попередньо проходити обов'язкову процедуру рецензування якості та змісту курсу, затвердження на засіданні кафедри, і поступово – процедуру сертифікації.

4.6. Здобувачі ДДПУ, крім здобуття формальної освіти (очна, заочна форми навчання), також мають можливість здобувати певні результати навчання у межах неформальної освіти (або побічного навчання).

При цьому формальна освіта становить собою інституціалізовану освіту, яка здобувається у ДДПУ за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою (отримують диплом державного зразка).

Неформальна (інформальна) освіта представляє собою освіту, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами, що не передбачають присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Неформальна освіта є додатком, доповненням до формальної освіти у процесі навчання людини протягом усього життя. Це можуть бути короткотермінові програми та/або програми низької інтенсивності, що реалізуються у вигляді коротких курсів, майстер-класів та семінарів, стажувань.

Результати навчання, здобуті в межах неформальної освіти або побічного навчання, можуть бути визнані та перераховані в ДДПУ відповідно до «Положення про порядок визнання та зарахування результатів

неформальної освіти здобувачів у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

5. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять

5.1. Освітній процес в ДДПУ здійснюється за такими формами:

- 1) навчальні заняття;
- 2) самостійна робота;
- 3) практична підготовка;
- 4) контрольні заходи.

5.2. Основними видами навчальних занять в ДДПУ є:

- 1) лекція, практичне, лабораторне заняття;
- 2) консультація.

5.2.1. Лекція – основна форма проведення навчальних занять в ДДПУ, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу.

Як правило, лекція є елементом курсу лекцій, який охоплює основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни. Тематика курсу лекцій визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Можливим є викладання окремих лекцій з проблем, які стосуються даної навчальної дисципліни, але не охоплені робочою програмою. Такі лекції проводяться провідними вченими або спеціалістами для здобувачів та працівників ДДПУ в окремо відведений час.

Лекції проводяться лекторами – професорами і доцентами ДДПУ, а також провідними науковцями або спеціалістами, запрошеними для читання лекцій.

Лекції проводяться для однієї або більше академічних груп здобувачів.

Лектор, якому вперше доручено викладання курсу лекцій, може бути зобов'язаний завідувачем кафедри до проведення пробних лекцій за присутності викладачів та наукових співробітників кафедри.

Лектор повинен дотримуватися робочої програми щодо тем лекційних занять, але не може обмежуватися в питаннях трактування навчального матеріалу, формах і засобах доведення його до здобувачів.

5.2.2. Практичне заняття – форма навчального заняття, під час якого викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачами відповідно сформульованих завдань.

Практичні заняття проводяться в аудиторіях або навчальних лабораторіях, обладнаних необхідними технічними засобами навчання, обчислювальною технікою, а також з використанням віртуальних лабораторій, електронних освітніх ресурсів.

Перелік тем практичних занять визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Оцінки, отримані здобувачем за окремі практичні заняття, враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

5.2.3. Лабораторне заняття – форма навчального заняття, під час якого здобувачі під керівництвом викладача особисто проводять натуральні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набувають практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислюваною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній науковій галузі.

Лабораторні заняття проводяться у спеціально обладнаних навчальних та лабораторіях, в т.ч. віртуальних з використанням устаткування, пристосованого до умов освітнього процесу (лабораторні макети, прилади тощо). В окремих випадках лабораторні заняття можуть проводитися в умовах реального професійного середовища (наприклад: у школі, на виробництві, у наукових лабораторіях). Лабораторне заняття проводиться зі здобувачами, кількість яких не перевищує половини академічної групи.

Перелік тем лабораторних занять визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Заміна лабораторних занять іншими видами навчальних занять, як правило, не дозволяється. Підсумкові оцінки, отримані здобувачем за виконання лабораторних робіт, враховуються при виставленні семестрової підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

5.2.4. Консультація – форма навчальної діяльності, під час якої здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їхнього практичного застосування.

Консультація може бути індивідуальною або проводитися для груп здобувачів, залежно від того, чи викладач консультиє здобувачів з питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань навчальної дисципліни.

5.3. Самостійна робота здобувача.

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача, регламентується навчальним планом і повинен становити: для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр – не менше 14 годин на один кредит, відведених для вивчення конкретної дисципліни; для здобувачів ступеня вищої освіти магістр – 20 годин на один кредит, відведених для вивчення конкретної дисципліни.

Орієнтовна кількість годин контактних занять в одному вільному кредиті ЄКТС (очна форма навчання) для здобувачів ступеня бакалавра може становити від 33% (10 годин) до 54% (16 годин), для магістра – до 33% (10 годин). Кількість годин може відрізнитися залежно від галузі знань та спеціальності: підготовка у сфері природничих наук, технічних спеціальностях тощо потребує більшого часу на роботу в лабораторіях та практичну підготовку, у той час при підготовці за спеціальностями

соціально-гуманітарного спрямування більше часу має виділятися на самостійну роботу.

Зміст самостійної роботи здобувача над конкретною навчальною дисципліною визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота здобувача забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручник, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій викладача, практикум; пакет дистанційного супроводу тощо.

При організації самостійної роботи здобувачів з використанням складного обладнання чи устаткування, складних систем доступу до інформації (наприклад, комп'ютерних баз даних, систем автоматизованого проектування тощо) передбачається можливість отримання необхідної консультації або допомоги з боку фахівця.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи виноситься на підсумковий контроль разом з матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

5.4. Практична підготовка здобувачів.

Практична підготовка здобувачів ДДПУ є обов'язковим компонентом освітньої програми для здобуття відповідного ступеня вищої освіти і має на меті набуття здобувачем професійних навичок та вмінь і фахових компетентностей. Практична підготовка здобувачів, які навчаються в ДДПУ, здійснюється шляхом проходження ними практики в закладах освіти, на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними ДДПУ договорами або у його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку.

Практична підготовка проводиться в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладача ДДПУ та спеціаліста з відповідного фаху на базі практики.

Зміст практичної підготовки визначається наскрізною програмою для кожної освітньої програми спеціальності, а тривалість і термін її проведення – навчальним планом та робочою програмою практичної підготовки відповідно до виду практики.

Організація практичної підготовки регламентується «Положенням про практичну підготовку здобувачів у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»».

Обсяг практичної підготовки вимірюється у кредитах (тобто практика повинна бути організована та її результати задокументовані так, щоб її можна було оцінити у кредитах). Кредити для практичної підготовки виділяються з обов'язкової частини освітньої програми. Освітнім компонентам, які плануються в тижнях, до яких належить практика, встановлюються 1,5 кредити ЄКТС на тиждень.

Відповідно до навчальних планів всі здобувачі вищої освіти ДДПУ проходять такі види практичної підготовки: навчальну та виробничу.

Обсяг практичної підготовки визначається Стандартами вищої освіти спеціальностей. Для спеціальностей, у стандартах, де такий обсяг не визначено, практична підготовка повинна становити не менше 8-10% обсягу освітньої програми.

Навчально-методичне керівництво і виконання наскрізних та робочих програм практичної підготовки забезпечують кафедри, на яких реалізується відповідна освітня програма.

5.5. Курсова робота є видом самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження, що виконують здобувачі вищої освіти з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, отриманих за час навчання, та їх застосування до комплексного розв'язання конкретного фахового завдання; вона розвиває та закріплює дослідницькі аналітичні навички, сформовані у здобувачів вищої освіти раніше. Вирізняється обсягом та поглибленою аналітичною складністю досліджуваної проблеми, свідомим

застосуванням дослідницьких методів, ґрунтовним знанням наукової літератури з обраної проблематики.

5.6. Контрольні заходи.

5.6.1. Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку між викладачем та здобувачем вищої освіти під час навчання, їх застосовують для визначення відповідності рівня набутих здобувачами знань, умінь і навичок вимогам нормативних документів вищої освіти.

В організації освітнього процесу ДДПУ застосовують поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль передбачає оцінювання набутих загальних і фахових компетентностей, рівня знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти на підставі результатів виконання ними завдань і певних видів робіт під час навчальних занять.

Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначається відповідною кафедрою.

Підсумковий контроль – оцінювання набутих загальних і фахових компетентностей здобувачів вищої освіти за певний етап навчання, зокрема семестрові заліки, екзамени, навчальна та виробнича практика, курсові роботи та атестація здобувачів вищої освіти (атестаційний екзамен, захист кваліфікаційної роботи). Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному рівні вищої освіти або на окремих завершених етапах.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні набутих здобувачами вищої освіти загальних і фахових компетентностей, рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних та/або лабораторних заняттях та

виконаної самостійної роботи з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід.

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні набутих здобувачами вищої освіти загальних і фахових компетентностей, рівня засвоєння здобувачами навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських та/або лабораторних заняттях і виконаної самостійної роботи з окремої навчальної дисципліни за семестр.

Порядок і методика проведення контрольних заходів у ДДПУ регулюється «Положенням про контрольні заходи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»», «Положенням про написання та оформлення курсових робіт Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»», «Положенням про порядок створення та організацію роботи атестаційної комісії у Державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет»».

5.6.2. Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки.

Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному та/або лабораторному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу.

Підсумкове оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни у формі заліку, як правило, здійснює викладач, який проводив практичні та/або лабораторні заняття в академічній групі.

На останньому занятті викладач зобов'язаний оголосити здобувачам накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час занять та за виконану самостійну роботу. Залік передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання, тобто за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну

роботу не передбачається додаткового опитування й не вимагається обов'язкової присутності здобувача.

Здобувач має право підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання додаткових завдань самостійної роботи, але не пізніше, ніж до початку екзаменаційної сесії.

5.6.3. Семестрові екзамени складаються здобувачами в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. Терміни проведення екзаменаційних сесій визначаються графіком освітнього процесу. ДДПУ може встановлювати здобувачам індивідуальні терміни складання заліків та екзаменів у разі поважних причин. Екзамени проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома здобувачів і викладачів не пізніше як за місяць до початку сесії.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути звільнені від складання екзамену й отримати як результат оцінювання ту кількість балів, що відповідає кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, або здобувач може підвищити оцінку, яку він отримав за результатами роботи в семестрі, під час складання екзамену в період сесії.

Кожна навчальна дисципліна, вивчення якої закінчується складанням заліку або іспиту, оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів. Якщо навчальна дисципліна викладається два або більше семестрів, вивчення якої закінчується згідно з навчальним планом у кожному семестрі заліком або іспитом, то кожен семестр оцінюється в 100 балів.

5.6.4. Оцінювання контрольних заходів у ДДПУ здійснюється за:

– національною шкалою:

для екзаменів: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «неприйнятно»;

для заліків: «зараховано», «не зараховано»;

– накопичувальною 100-бальною шкалою.

**Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти,
що затверджена та діє в ДДПУ**

За накопичувальною 100- бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з виробничої практики та курсових робіт</i>	<i>для заліків, звітів з навчальної практики</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ДДПУ використовується для встановлення залікових та екзаменаційних оцінок, захистів звітної документації з практичної підготовки, захистів курсових та кваліфікаційних робіт. Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуальних навчальних планів здобувачів та іншої академічної документації.

Здобувачі, які одержали під час сесії більше двох незадовільних оцінок, відраховуються з ДДПУ. Здобувачі, які одержали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок мають право на перескладання: викладачу та комісії.

У разі отримання оцінки «неприйнятно» здобувач відраховується з ДДПУ без права на перескладання та зобов'язаний пройти повторний курс навчання (за процедурою поновлення).

Здобувачі вищої освіти, які отримали незадовільну оцінку або були не допущені до підсумкового контролю, мають можливість ліквідувати академічну заборгованість згідно з відповідним графіком. Умовою для ліквідації академічної заборгованості є накопичення необхідної кількості

балів (для досягнення 60 балів) за виконання визначених викладачем додаткових самостійних завдань до повторного складання контрольного заходу.

5.6.5. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ:

для оцінювання екзамену

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання навчально-програмного матеріалу, уміння без похибок виконувати завдання, передбачені програмою, опанував основну й додаткову літературу, рекомендовану навчальною програмою, засвоїв значущі для майбутньої кваліфікації підвалини основних дисциплін, виявив творчі здібності в усвідомленні, засвоєнні й застосуванні навчально-програмного матеріалу.

Оцінка «добре» (75-89 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який продемонстрував ретельне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану навчальною програмою, показав систему засвоєних знань з дисципліни та здатність до їх самостійного поповнення й оновлення під час подальшої навчальної роботи й професійної діяльності.

Оцінка «задовільно» (60-74 бали) виставляється здобувачеві вищої освіти, який продемонстрував знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою, але припустився помилок у відповіді на екзамені та під час виконання екзаменаційних завдань, хоча має необхідні знання для їх усунення під керівництвом викладача.

Оцінка «незадовільно» (26-59 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу, припустився принципових помилок у виконанні передбачених

програмою завдань, і не може продовжувати навчання без виконання додаткових завдань з відповідної дисципліни.

Оцінка «неприйнятно» (0-25 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який не надав для перевірки потрібну кількість правильно виконаних завдань, пропустив без поважних причин значну кількість занять (більше ніж 50%), і не може продовжувати навчання без проходження повторного курсу навчання.

для оцінювання заліку:

оцінка «зараховано» (60-100 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу отримав зазначену кількість балів протягом семестру;

оцінка «не зараховано» (0-59 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу не набрав 60 балів упродовж семестру, він має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу.

для оцінювання курсової роботи:

оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який продемонстрував всебічні, систематичні дослідницькі аналітичні навички, уміння без похибок виконувати завдання, сформульовані керівником, опанував основну й додаткову літературу, рекомендовану планом написання курсової роботи, виявив творчі здібності в усвідомленні, засвоєнні й застосуванні дослідницьких аналітичних навичок;

оцінка «добре» (75-89 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який продемонстрував ретельні дослідницькі аналітичні навички, успішно виконав передбачені планом написання курсової роботи завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану для написання розвідки, продемонстрував систему засвоєних знань з дисципліни та здатність до їх

самостійного поповнення й оновлення під час подальшої професійної діяльності;

оцінка «задовільно» (60-74 бали) виставляється здобувачеві вищої освіти, який продемонстрував дослідницькі аналітичні навички в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених планом написання курсової роботи, але припустився помилок, хоча має потрібні знання для їх усунення під керівництвом викладача;

оцінка «незадовільно» (26-59 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який має прогалини в знаннях основного матеріалу, припустився принципових помилок у виконанні завдань, передбачених планом написання курсової роботи, або плагіат фрагментів роботи становить від 25% до 50% , такий здобувач не може продовжувати навчання (можливе доопрацювання роботи);

оцінка «неприйнятно» (0-25 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який надав для перевірки курсову роботу, що не відповідає чинним вимогам, які висуваються до робіт такого рівня, плагіат становить вище 50% – з відхиленням роботи. У разі отримання оцінки «неприйнятно» здобувач має право на написання курсової роботи за новою темою.

5.7. Атестація здобувачів. Атестація передбачає встановлення відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам відповідних стандартів освіти, є оцінюванням результатів знань, набутих особою у процесі навчання за певною освітньою програмою, яку можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти, що здійснюється відкрито і гласно та завершується присудженням здобувачеві відповідного ступеня вищої освіти, присвоєнням кваліфікації та видачою відповідного документа про здобуття вищої освіти (диплома).

Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра чи магістра, здійснюється атестаційною комісією, до складу якої входять голова та члени

комісії – провідні науково-педагогічні працівники ДДПУ, що є фахівцями у відповідній галузі чи спеціальності, також можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до «Положення про порядок створення та організацію роботи атестаційної комісії у Державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет»».

Форми проведення атестації визначаються стандартами вищої освіти та/або освітніми програмами підготовки здобувачів за відповідними спеціальностями. У ДДПУ застосовуються окремо та/або у поєднанні наступні форми атестації:

- атестаційний екзамен (АЕ);
- захист кваліфікаційної роботи.

Атестаційний екзамен (АЕ) – комплексна перевірка загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, знань здобувачів вищої освіти, здобутих за весь період навчання за відповідним рівнем вищої освіти та освітньою програмою.

Кваліфікаційна робота – це самостійна науково-дослідна робота здобувача вищої освіти, створена відповідно до вимог стандартів вищої освіти та здобутих за період навчання знань, умінь і навичок за фахом. На підставі публічного захисту кваліфікаційної роботи рішенням атестаційної комісії здобувачу вищої освіти присвоюється кваліфікація та видається відповідний документ про вищу освіту.

Здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку під час складання АЕ та/або захисту кваліфікаційної роботи, відраховується з ДДПУ як неатестований. Йому видається академічна довідка встановленого зразка. Повторне складання АЕ та/або захист кваліфікаційної роботи є можливим лише на наступний рік після виконання визначених умов (доопрацювання або написання нової кваліфікаційної роботи).

Здобувачі вищої освіти, які отримали підсумкові оцінки «відмінно» з 75% усіх дисциплін навчального плану та оцінки «добре» з решти дисциплін, склали АЕ та/або захистили кваліфікаційну роботу з оцінками «відмінно»,

виявили здібності до наукової роботи (наукова активність), що підтверджується мотивованим поданням-рекомендацією кафедри, на якій реалізується освітня програма, до атестаційної комісії, видається диплом з відзнакою, що засвідчується відповідним записом у протоколі засідання комісії.

6. Організація освітнього процесу та планування навчального навантаження здобувача

6.1. Бюджет часу здобувача визначається кількістю облікових одиниць часу, необхідних для досягнення відповідних результатів навчання на відповідному рівні вищої освіти за відповідною освітньою (освітньо-професійною чи освітньо-науковою) програмою, та обліковується у кредитах ЄКТС. Кредит ЄКТС є одиницею вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання.

Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Навантаження одного навчального року за очною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС; відповідно у межах 30 кредитів в семестрах (разом з екзаменаційними сесіями).

6.2. Тижневий бюджет часу на виконання індивідуального навчального плану становить 45 академічних годин. З урахуванням тривалості теоретичного навчання, обов'язкової практичної підготовки, семестрового контролю та виконання індивідуальних завдань в 40 тижнів на рік річний бюджет часу здобувача складає $45 \times 40 = 1800$ годин.

6.3. Навантаження здобувачів з дисципліни упродовж періоду навчання (семестру) складається з контактних годин (лекцій, практичних, лабораторних занять) та самостійної роботи, а також підготовки та проходження контрольних заходів, на які розподіляються кредити, встановлені для навчальних дисциплін.

Якщо формою підсумкового контролю з дисципліни є екзамен(и), то на підготовку та складання кожного з них передбачається один кредит. Якщо курсова робота планується як окремий модуль дисципліни, то на неї виділяється не менше одного кредиту.

Решта встановлених для дисципліни кредитів перераховується в години, які розподіляються на контактні години та самостійну роботу.

Максимальна кількість контактних годин на один кредит становить: для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр – 16 годин, магістр – 10 годин. Решта часу в кредиті відводиться на самостійну роботу.

Розподіл контактних годин між лекціями, практичними, лабораторними заняттями, а також між тижнями теоретичного навчання є прерогативою ДДПУ. При цьому максимальне тижневе контактне навантаження не повинно перевищувати: для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – 30 годин, другого (магістерського) – 18 годин, та повинно бути цілим числом. Складання заліків, як правило, проводиться на останньому практичному чи лабораторному занятті.

6.4. Для здобувачів заочної форми тривалість теоретичного навчання, практичної підготовки, семестрового контролю та виконання самостійних письмових завдань складає 40 тижнів на рік.

Максимальний тижневий бюджет часу здобувача заочної форми навчання становить 22,5 годин, що використовується для розрахунку бюджетного часу в міжсесійний період. У період сесії здобувачі заочної форми навчання мають такий само тижневий бюджет часу, як і здобувачі денної форми навчання (45 годин).

Теоретичне навчання здобувачів заочної форми навчання підкріплюється загальними та професійними компетенціями, які здобуваються під час трудової діяльності, ціна одного кредиту ЄКТС для здобувачів ДДПУ заочної форми навчання встановлюється, як для очної форми, на рівні 30 годин.

6.5. Графік освітнього процесу. Навчальні тижні визначається річним графіком освітнього процесу. Графік складається на навчальний рік з урахуванням перенесень робочих та вихідних днів, погоджується і затверджується в порядку і терміни, встановлені наказом ректора та оприлюднюється на сайті ДДПУ.

У навчальному плані в графіку освітнього процесу обов'язково визначаються роки (курси) навчання за відповідною освітньою програмою, на кожен із яких передбачається обсяг теоретичного навчання, види та терміни практик, екзаменаційних сесій, канікул, атестації. Вводяться відповідні позначки для названих складових. Наводиться таблиця зведеного бюджету часу (в тижнях).

Графік освітнього процесу для здобувачів вищої освіти (очної форми навчання) укладається, виходячи з наступних позицій:

1) Тривалість навчального року складає 52 тижні, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість зимових та літніх канікул.

2) Тривалість теоретичного навчання, практичної підготовки, семестрового контролю та виконання індивідуальних завдань складає 40 тижнів на рік.

3) Тривалість екзаменаційної сесії, а також підсумкової атестації, визначається з розрахунку: не менше $2/3$ тижня на один екзамен (4 дні). У разі виробничої необхідності доцільно додавати 1 тиждень для уникнення труднощів під час складання розкладу заходів підсумкового контролю.

4) Тривалість та види практичної підготовки здобувачів вищої освіти в ДДПУ визначаються стандартом вищої освіти спеціальності та/або освітньою програмою, а також «Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»».

Не менше 4 тижнів на рік відводиться на ліквідацію академічних заборгованостей та атестацію (на останньому році навчання).

6.6. Навчальні заняття в ДДПУ тривають одну годину двадцять хвилин (без перерви) і проводяться за розкладом. Розклад навчальних занять повинен забезпечувати виконання навчального плану в повному обсязі.

Розклад навчальних занять є основним офіційним внутрішнім організаційно-розпорядчим документом ДДПУ, що забезпечує виконання навчального навантаження у визначеному обсязі та дотримання трудової дисципліни всіма учасниками освітнього процесу. Недотримання або порушення розкладу передбачає адміністративну та академічну відповідальність (у вигляді доган, відрахувань чи звільнень). Відповідальність за вчасність розробки несуть диспетчер та декан факультету.

Розклад навчальних занять складається на семестр, узгоджується з НПП, залученими до освітнього процесу на цей період, затверджується деканом факультету і першим проректором з НПП, доводиться до відома всіх учасників освітнього процесу та оприлюднюється на сайті університету. Усі зміни та заміни в розклад вносяться у виняткових випадках на підставі службових записок від зацікавлених осіб та відповідних розпоряджень по факультету. Усі розклади навчальних занять, затверджені в установленому порядку, службові та розпорядження зі змінами до них зберігаються в електронному форматі у навчально-методичному відділі впродовж одного року.

6.7. Здобувачі вищої освіти ДДПУ мають право навчатися за індивідуальним графіком виконання навчального плану. Індивідуальний графік навчання встановлюється терміном на один семестр та повинен забезпечити повне виконання освітніх компонентів освітньої програми.

На навчання за індивідуальним графіком, як правило, мають право здобувачі 2-4 курсів бакалаврського рівня вищої освіти та 1-2 курсів магістерського рівня вищої освіти, очної форми навчання, які не мають академічної та фінансової заборгованості (для тих, хто навчається за

договором за рахунок фізичних чи юридичних осіб), та мають середній бал успішності, не нижче 60 балів.

Індивідуальний графік навчання передбачає можливість вільного (вибіркового) відвідування здобувачем аудиторних занять, самостійного опрацювання матеріалу програм навчальних дисциплін та виконання усіх видів обов'язкових робіт відповідно до навчального плану спеціальності.

Індивідуальний графік навчання не передбачає додаткових аудиторних занять зі здобувачем, крім запланованих та графіків консультацій.

Індивідуальний графік навчання встановлюється здобувачам вищої освіти у виняткових випадках – у разі неможливості відвідування занять за розкладом за наявності таких умов та підстав:

- поєднання навчання з роботою за фахом (за наявності довідки з місця роботи, угоди чи договору, виписки чи копії трудової книжки);
- необхідності роботи не за фахом у зв'язку із складним матеріальним становищем родини (за наявності відповідних документів);
- у зв'язку з виїздом за кордон на навчання, стажування, у т.ч. за програмами академічної мобільності;
- наявності інвалідності, що унеможливує повноцінне відвідування аудиторних занять (підтверджується рекомендаціями органів охорони здоров'я та соціального захисту населення);
- матерям дітей віком до 3 років (підтверджується копією свідоцтва про народження дитини);
- одному з батьків, що виховують дитину з особливими потребами (підтверджується рекомендаціями органів охорони здоров'я та соціального захисту населення);
- у зв'язку з тяжкою хворобою близького родича, який потребує постійного догляду (за наявності довідки ЛКК);
- у разі вагітності, перебіг якої унеможливує повноцінне відвідування навчальних занять (підтверджується відповідною медичною довідкою);

- активної участі у науково-дослідній роботі ДДПУ;
- участі у спортивному житті та змаганнях за честь ДДПУ, міста, держави (здобувачі-спортсмени і майстри спорту, кандидати у майстри спорту, члени збірних команд України з певних видів спорту) тощо.

При індивідуальному графіку навчання здобувач виконує всі види навчальних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (практичні, лабораторні, контрольні роботи, індивідуальні завдання самостійної роботи тощо).

Виконання індивідуального графіку навчання в повному обсязі є підставою для допущення здобувача до семестрового контролю.

7. Учасники освітнього процесу

Учасниками освітнього процесу в ДДПУ є:

- наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники;
- здобувачі вищої освіти та інші особи, які навчаються в ДДПУ.

До освітнього процесу можуть залучатися роботодавці та фахівці-практики як стейкхолдери (зацікавлені особи).

7.1. Права та обов'язки науково-педагогічних працівників.

7.1.1. Науково-педагогічні та педагогічні працівники ДДПУ мають право:

- на академічну свободу, що реалізується в інтересах особи, суспільства та людства загалом;
- на академічну мобільність для провадження професійної діяльності;
- на захист професійної честі та гідності;
- брати участь в управлінні ДДПУ, у тому числі обирати та бути обраним до вищого органу громадського самоврядування, вченої ради ДДПУ чи його структурного підрозділу;
- обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість навчального процесу;

- на забезпечення створення відповідних умов праці, підвищення свого професійного рівня, організацію відпочинку та побуту, встановлених законодавством, нормативними актами ДДПУ, умовами індивідуального трудового договору та колективного договору;

- безоплатно користуватися бібліотечними, інформаційними ресурсами, послугами навчальних, наукових, спортивних, культурно-освітніх підрозділів ДДПУ;

- на захист права інтелектуальної власності;

- на підвищення кваліфікації та стажування не рідше одного разу на п'ять років;

- на одержання житла, у тому числі службового, в установленому законодавством порядку;

- на отримання пільгових довгострокових кредитів на будівництво (реконструкцію) і придбання житла в установленому законодавством порядку;

- на участь в об'єднаннях громадян;

- на соціальне та пенсійне забезпечення в установленому законодавством порядку.

7.1.2. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники закладу вищої освіти мають також інші права, передбачені законодавством і Статутом ДДПУ.

7.1.3. Науково-педагогічні та педагогічні працівники ДДПУ зобов'язані:

- забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальних дисциплін відповідної освітньої програми за спеціальністю, провадити наукову діяльність (для науково-педагогічних працівників);

- володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків;

- підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, наукову кваліфікацію (для науково-педагогічних працівників);

- дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у ДДПУ, прищеплювати їм любов до України, виховувати їх у дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України та державних символів України;

- дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти;

- розвивати в осіб, які навчаються у ДДПУ, самостійність, ініціативу, творчі здібності;

- дотримуватися Статуту ДДПУ, Антикорупційної програми ДДПУ, Правил внутрішнього розпорядку ДДПУ, посадової інструкції, контракту, законів, інших нормативно-правових актів;

- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, що передбачені відповідними правилами та інструкціями.

7.1.4. Робочий час науково-педагогічних працівників становить 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу).

Робочий час науково-педагогічного працівника включає час виконання ним навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи та інших трудових обов'язків. Робочий час педагогічного працівника включає час виконання ним навчальної, методичної, організаційної роботи та інших трудових обов'язків.

Норми часу навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи визначаються ДДПУ.

Максимальне навчальне навантаження на одну ставку науково-педагогічного працівника не може перевищувати 600 годин на навчальний рік.

7.1.5. Рекомендований перелік видів навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи для науково-педагогічних і педагогічних працівників встановлюється Міністерством освіти і науки України.

Види навчальної роботи педагогічних та науково-педагогічних працівників відповідно до їх посад встановлюються ДДПУ за погодженням з профспілковим комітетом Первинної профспілкової організації працівників ДДПУ.

7.1.6. Залучення науково-педагогічних і педагогічних працівників до роботи, не передбаченої трудовим договором, може здійснюватися лише за їхньою згодою або у випадках, передбачених законодавством.

7.2. Права та обов'язки осіб, які навчаються в ДДПУ.

7.2.1. Особами, які навчаються, в ДДПУ є здобувачі вищої освіти:

- здобувачі першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівнів та третього (освітньо-наукового) рівня;

- докторанти (науковий рівень)

- слухачі (курсів підвищення кваліфікації, сертифікатних програм)

7.2.2 Особи, які навчаються в ДДПУ, мають право на:

- вибір форми навчання під час вступу до ДДПУ;

- безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту;

- трудову діяльність у позанавчальний час;

- безоплатне користування бібліотекою, інформаційними фондами, системою дистанційного навчання, навчальною, науковою та спортивною базами ДДПУ;

- безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами);

- користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами у порядку, передбаченому Статутом ДДПУ;

- забезпечення гуртожитком на строк навчання у порядку, встановленому законодавством;
- участь у науково-дослідних роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, поданнях робіт до друку;
- участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном, у встановленому законодавством порядку;
- участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;
- участь у громадських об'єднаннях;
- участь у діяльності органів студентського самоврядування ДДПУ, адміністративних та дорадчих органів факультетів, вченої ради ДДПУ, органів громадського самоврядування;
- академічну мобільність, у тому числі міжнародну;
- можливість навчатися за кордоном без перерви у навчанні;
- участь у формуванні індивідуального навчального плану;
- моральне і/або матеріальне заохочення за успіхи у навчанні, науково-дослідній і громадській роботі, за мистецькі та спортивні досягнення тощо;
- захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного і психічного насильства;
- безоплатне проходження практики на підприємствах, в установах, закладах та організаціях, а також на оплату праці під час виконання виробничих функцій згідно із законодавством;
- канікули тривалістю не менше 8 календарних тижнів на навчальний рік;
- оскарження дій органів управління ДДПУ та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- внесення пропозицій щодо умов і розміру плати за навчання;

- вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу;

- навчання одночасно за кількома освітніми програмами, а також у декількох закладах вищої освіти (за умови отримання лише однієї вищої освіти кожного ступеня за кошти державного (місцевого) бюджету);

- отримання соціальної допомоги у випадках, встановлених законодавством;

- зарахування до страхового стажу відповідно до Закону України «Про загальнооб'язкове державне пенсійне страхування» періодів навчання на денній формі навчання у закладах вищої освіти, аспірантурі, докторантурі, за умови добровільної сплати страхових внесків;

- академічну відпустку або перерву в навчанні із збереженням окремих прав здобувача вищої освіти, а також на поновлення навчання у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки;

- отримання цільових пільгових державних кредитів для здобуття вищої освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

- спеціальний навчально-реабілітаційний супровід і вільний доступ до інфраструктури ДДПУ відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я.

7.2.3. Особи, які навчаються в ДДПУ, зобов'язані:

- дотримуватися чинного законодавства України, Статуту ДДПУ, Правил внутрішнього розпорядку ДДПУ, вимог індивідуального навчального плану здобувача, етичних норм і з повагою ставитися до викладачів;

- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

- виконувати вимоги освітньої (наукової) програми;

- систематично і глибоко оволодівати знаннями, уміннями, практичними навичками, професійною майстерністю та підвищувати загальний культурний рівень;

- відповідально, сумлінно і творчо ставитися до виконання навчальних завдань;

- не користуватися забороненими джерелами інформації під час контрольних заходів;

- дотримуватися графіку навчального процесу і вимог індивідуального навчального плану;

- систематично відвідувати заняття;

- вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати заняття;

- підтримувати належний порядок в ДДПУ;

- бережливо ставитися до майна ДДПУ;

- берегти студентські документи.

7.3. Участь роботодавців та фахівців-практиків як зовнішніх стейкхолдерів в освітньому процесі під час реалізації освітніх програм передбачає такі напрями:

- залучення як експертів до процесу розробки та під час перегляду освітніх програм;

- залучення як рецензентів з метою вдосконалення змісту освітніх програм;

- укладання договорів про співпрацю (з метою стажування НПП);

- укладання договорів з метою використання в якості баз практики та здійснення керівництва під час практичної підготовки здобувачів;

- залучення до проведення навчальних занять;

- залучення до оцінювання курсових, наукових, кваліфікаційних робіт здобувачів як рецензентів та консультантів;
- залучення до моніторингу (опитувань та аналізу) рівня підготовки випускників (у контексті досягнення ПРН та здобуття компетентностей);
- включення до складу атестаційних комісій під час атестації здобувачів.

8. Можливості доступу до освіти здобувачів ДДПУ

У період навчання весь рух контингенту здобувачів ДДПУ (зарахування, переведення, відрахування, надання академічної відпустки, поновлення) регулюється відповідними наказами ректора та реєструється в обов'язковому порядку в Єдиній державній електронній базі освіти (ЄДЕБО).

Рух контингенту відбувається з дотриманням встановлених ліцензійних обсягів рівнів вищої освіти визначених у ліцензії ДДПУ та/або Відомостях про провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти ДДПУ.

8.1. Зарахування на навчання до ДДПУ здійснюється відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти та Правил прийому до ДДПУ в рік вступу.

Конкурсний відбір на навчання для здобуття ступенів вищої освіти здійснюється за результатами вступних випробувань, а також розгляду мотиваційних листів у передбачених Правилами прийому випадках:

– для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра – відповідно до Правил за результатами НМТ або ЗНО, з можливим додатковим використанням ЄФВВ за вибором вступника, Egzamin maturalny (далі – матуральний іспит) для громадян Республіки Польща, творчого конкурсу, співбесіди, розгляду мотиваційних листів;

– для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра – за результатами ЄВІ, ЄФВВ, фахового іспиту, співбесіди, вступного іспиту для іноземців, розгляду мотиваційних листів в передбачених Правилами випадках.

8.2. Переведення здобувачів вищої освіти.

8.2.1. Здобувачі вищої освіти можуть бути переведені з:

- з курсу на старший курс навчання (за позитивними результатами виконання певного навчального етапу навчального плану);
- однієї спеціальності (спеціалізації, освітньої програми) на іншу;
- однієї форми здобуття освіти на іншу;
- з одного закладу вищої освіти до іншого із збереженням місця державного замовлення;
- одного джерела фінансування на інше.

8.2.2. При переведенні обов'язковим є виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму, встановлених в рік початку навчання особи за відповідним освітнім рівнем або в один із наступних років, але не пізніше року подання особою заяви про переведення.

8.2.3. Здобувач вищої освіти, якого переведено на іншу освітню програму або форму здобуття вищої освіти, після виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму на місця державного (регіонального) замовлення та умов переведення, може бути переведений на конкурсних засадах на вакантне місце державного (регіонального) замовлення в порядку, встановленому законодавством та закладом вищої освіти.

8.2.4. Переведення здобувачів здійснюється за власним бажанням, за результатами навчання, за підсумками конкурсних чи рейтингових відборів та за умови наявності відповідних вакантних місць ліцензованого обсягу на спеціальності. Переведення здобувачів вищої освіти здійснюється в межах ліцензованого обсягу закладу вищої освіти.

8.2.5. Переведення здобувачів вищої освіти, які навчаються заочною формою здобуття освіти, здійснюється, як правило, під час канікул.

8.2.6. Переведення здійснюється на спеціальності (предметні спеціальності, спеціалізації, освітні (наукові) програми) того самого рівня, а також на такий самий або нижчий курс (рік навчання).

Переведення на нижчий рік навчання здійснюється на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб.

8.2.7. Обов'язковими умовами переведення є:

- попереднє або в строк до шести місяців після переведення виконання незарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання (при цьому обсяг незарахованих освітніх компонентів на день допуску до занять не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС);

- включення до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти визначених освітньою програмою закладу вищої освіти для попередніх періодів навчання обов'язкових освітніх компонентів та/або передбаченого нею обсягу вибіркового освітніх компонентів (за необхідності).

Переведення здобувачів вищої освіти між закладами освіти здійснюється за погодженням керівників обох закладів освіти.

8.2.8. Переведення здобувачів вищої освіти з одного закладу вищої освіти до іншого зі збереженням місця державного замовлення здійснюється за відсутності факту невиконання індивідуального навчального плану, встановленого відповідно до цього Положення (індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи – для аспірантів (ад'юнктів)), на освітню програму такої самої спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації), такого самого рівня вищої освіти без зміни форми здобуття вищої освіти та року навчання. Здобувачі вищої освіти можуть бути переведені із збереженням місця державного замовлення до іншого закладу вищої освіти, у якому розміщене державне замовлення, надане тим самим державним замовником, і такий заклад вищої освіти здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за державним замовленням за освітньою програмою тієї самої спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації) і року навчання.

8.2.9. Переведення здобувачів вищої освіти із збереженням місця державного замовлення здійснюється з дотриманням максимального (загального) обсягу державного замовлення в рік набору на перший рік

навчання відповідного контингенту здобувачів вищої освіти в межах відповідних рівня вищої освіти, спеціальності або освітньої програми, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

8.2.10. Переведення здобувачів вищої освіти з одного закладу вищої освіти до іншого із збереженням місця державного замовлення здійснюється в лютому та липні. Переведення здобувачів вищої освіти з одного закладу вищої освіти до іншого із збереженням місця державного замовлення менше, ніж за шість місяців до розрахункового строку завершення навчання не допускається, крім передбачених законодавством випадків.

Здобувач вищої освіти, який бажає перевестись із збереженням місця державного замовлення до іншого закладу вищої освіти, подає у період з 01 січня по 10 лютого (включно) або з 01 червня по 10 липня (включно) на ім'я керівника закладу вищої освіти за місцем навчання заяву (у паперовій або електронній формі) про переведення з одного закладу вищої освіти до іншого із збереженням місця державного замовлення та отримання академічної довідки. Одержавши згоду, здобувач вищої освіти звертається з відповідною заявою до керівника закладу вищої освіти, до якого він бажає перевестись, та додає академічну довідку.

Керівник закладу вищої освіти за місцем навчання здобувача вищої освіти, отримавши запит від закладу вищої освіти, до якого переводиться здобувач вищої освіти із збереженням місця державного замовлення, на надсилання особової справи, впродовж семи робочих днів видає наказ про відрахування здобувача вищої освіти у зв'язку з його переведенням до іншого закладу вищої освіти із збереженням місця державного замовлення, і впродовж десяти робочих днів після видання наказу про відрахування передає або надсилає особову справу.

Керівник закладу вищої освіти, до якого переводиться здобувач вищої освіти із збереженням місця державного замовлення, після одержання особової справи та укладання договору про навчання відповідно до частини

шістнадцятої статті 44 Закону України “Про вищу освіту” впродовж семи робочих днів видає наказ про переведення.

8.2.11. При переведенні здобувачів вищої освіти зарахування обов’язкових освітніх компонентів або їх складників здійснюється в порядку, визначеному п.8.6. цього Положення, за умови, що під час попередніх періодів навчання у системі формальної та/або неформальної освіти особа здобула передбачені освітньою програмою або аналогічні результати навчання. Як вибіркові за заявою здобувача вищої освіти зараховуються, зокрема, освітні компоненти попередніх періодів навчання, що не можуть бути зараховані як обов’язкові.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних (юридичних) осіб, переводяться за згодою особи, яка взяла на себе такі фінансові зобов’язання, з внесенням відповідних змін до договору про навчання між закладом вищої освіти та фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу.

8.2.12. У разі відмови в акредитації освітньої програми, що не була акредитована раніше, або у разі закінчення дії сертифікату (рішення) про акредитацію освітньої програми та неотримання нового рішення про акредитацію освітньої програми, здобувачі вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, мають право на переведення до іншого закладу вищої освіти, в якому аналогічна освітня програма в межах тієї самої спеціальності акредитована, для завершення навчання за кошти державного (місцевого) бюджету, відповідно до «Порядку переведення здобувачів вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, до інших вищих навчальних закладів для завершення навчання за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року № 927. Обов’язок стосовно вирішення всіх питань такого переведення здобувачів вищої освіти покладається на керівника закладу вищої освіти, де навчаються здобувачі.

8.3. Переривання навчання здобувачем та надання академічної відпустки.

8.3.1. Здобувачам вищої освіти, які переривають навчання в ДДПУ, надається академічна відпустка. Особи, яким надано академічну відпустку, не відраховуються з числа здобувачів вищої освіти та зберігають окремі права здобувача відповідно до законодавства України та цього Положення.

8.3.2. Академічна відпустка може бути надана відповідно до цього Положення з таких причин:

а) за медичними показаннями, що унеможливають поєднання відновлювального лікування з навчанням (у випадку зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребує тривалого відновлювального лікування); загострення хронічних захворювань або часті захворювання (понад один місяць впродовж півріччя); анатомічні дефекти, що не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання;

б) у зв'язку з участю в програмі академічної мобільності – якщо навчання чи стажування в освітній або науковій установі (у тому числі іноземної держави) унеможливує виконання учасником академічної мобільності індивідуального навчального плану за основним місцем навчання;

в) у зв'язку з призовом на військову службу (призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, призову на строкову військову службу, вступу на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, вступу на військову службу за контрактом відповідно до законодавства);

г) у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням здобувача, який поєднує навчання з роботою;

г) у зв'язку із сімейними обставинами – перерва у навчанні, процедуру надання якої визначає заклад вищої освіти, та яка надається здобувачу вищої освіти на підставі його вмотивованої заяви на строк не більше одного року за весь період навчання за відповідним рівнем вищої освіти;

д) у зв'язку з вагітністю та пологами; доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

е) якщо дитина здобувача вищої освіти згідно з медичним висновком потребує домашнього догляду до досягнення дитиною шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку у випадках, встановлених пунктом 3 частини першої статті 25 Закону України «Про відпустки») (за бажанням здобувача вищої освіти може надаватися на строк, менший за таку соціальну відпустку).

8.3.3. Для надання академічної відпустки здобувачі вищої освіти звертаються до закладу вищої освіти за місцем навчання із заявою в паперовій або електронній формі, в якій зазначають причину, строк академічної відпустки, а також підставу.

До заяви додаються такі документи:

а) медичні документи, на підставі яких визначено необхідність надання академічної відпустки за медичними показаннями (довідка ЛЛК);

б) документи, що засвідчують участь здобувача вищої освіти у програмі академічної мобільності, що реалізується відповідно до законодавства;

в) підтверджуючий документ з місця роботи здобувача вищої освіти щодо довгострокового службового відрядження із зазначенням його строку;

г) документи, які можуть підтвердити викладені у вмотивованій заяві щодо отримання академічної відпустки обставини (за наявності);

г) один з документів: листок непрацездатності у зв'язку з вагітністю та пологами; свідоцтво про народження дитини;

д) медичний висновок, що дитина потребує домашнього догляду (до досягнення нею шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку у випадках, встановлених пунктом 3 частини першої статті 25 Закону України «Про відпустки»), або інший документ, що є підставою для надання академічної відпустки за сімейними обставинами.

8.3.4. Дія договору про навчання між вступником та закладом вищої освіти, а також між закладом вищої освіти та фізичною (юридичною) особою,

яка замовляє платну освітню послугу, зупиняється на строк надання академічної відпустки.

8.3.5. Здобувачам вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами гарантується збереження місця навчання.

8.3.6. У разі надання академічної відпустки (перерви у навчанні) на особу, яка її отримала, не поширюється дія норм абзацу другої частини третьої статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», оскільки під час академічної відпустки такі особи не навчаються. Такі особи можуть підлягати призову на військову службу під час мобілізації на особливий період, якщо вони не мають інших підстав для надання відстрочки від призову. У разі призову вони мають право на продовження академічної відпустки у зв'язку з мобілізацією.

8.3.7. Оформлення академічної відпустки можливе лише за відсутності у здобувача вищої освіти академічної заборгованості. Під час екзаменаційних сесій надання академічних відпусток не допускається. Здобувачі вищої освіти, які не надали довідки ЛКК про стан здоров'я до початку екзаменаційної сесії та отримали під час екзаменів незадовільні оцінки, вважаються такими, що не встигають, і відраховуються з ДДПУ.

8.3.8. Максимальна тривалість академічної відпустки становить один рік. Після закінчення академічної відпустки особи, які перервали навчання, поновлюються на навчанні без стягнення плати за період перерви в навчанні.

8.3.9. У випадку надання академічної відпустки (перерви у навчанні) здобувачам, які здобувають освіту за рахунок видатків державного бюджету (державне замовлення) або місцевого бюджету (регіональне замовлення), вони поновлюються на навчання за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб з можливістю подальшого переведення на бюджетні місця в разі їх наявності відповідно до законодавства. На місця державного (регіонального) замовлення гарантовано поновлюються учасники бойових дій та особи, які

продовжують навчання після відпуски у зв'язку з вагітністю, пологами і для догляду за дитиною.

8.3.10. Допуск до освітнього процесу здобувачів вищої освіти, у яких завершився строк переривання навчання, здійснюється наказом керівника закладу вищої освіти на підставі заяви здобувача вищої освіти, що подана у письмовій або електронній формі не пізніше, ніж за п'ять днів до завершення строку академічної відпустки.

Здобувачі вищої освіти, які у визначений цим пунктом термін не подали документи для оформлення допуску до освітнього процесу або продовження строку академічної відпустки, відраховуються із закладу вищої освіти за порушення умов договору про навчання у закладі вищої освіти.

Спірні питання щодо надання або продовження строку академічної відпустки, допуску здобувача вищої освіти до освітнього процесу розглядаються закладом вищої освіти за участю органів студентського самоврядування або наукового товариства молодих вчених.

8.4. Відрахування здобувачів вищої освіти.

8.4.1. Підставами для відрахування здобувача вищої освіти є:

- завершення навчання за відповідною освітньою /науковою програмою;
- власне бажання;
- переведення до іншого закладу освіти;
- невиконання індивідуального навчального плану або індивідуального плану наукової роботи в обсязі та/або строки, визначені цим Положенням;
- порушення умов договору (контракту), укладеного між закладом вищої освіти та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу;
- порушення академічної доброчесності;
- інші випадки, передбачені законом.

8.4.2. Особі, яка відрахована із закладу вищої освіти у порядку, визначеному цим Положенням (крім відрахування у зв'язку із завершенням

навчання за відповідною освітньою програмою, а також у разі, якщо особа не приступила до занять), видається академічна довідка, що має містити інформацію про результати навчання, назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС.

8.4.3. Здобувачі, які в установлений термін не склали екзаменаційну сесію, відраховуються за невиконання індивідуального навчального плану.

Перелік обставин, що вважаються невиконанням індивідуального навчального плану, визначається із дотриманням сукупності таких вимог:

- факт невиконання індивідуального навчального плану встановлюється за результатами підсумкового контролю або атестації здобувачів;

- відрахування у зв'язку із невиконанням індивідуального навчального плану у частині отримання за результатами підсумкового контролю незадовільної оцінки можливе лише за умов, якщо здобувачу вищої освіти була надана можливість:

- покращення результатів підсумкового контролю з відповідного освітнього компонента незалежно від кількості отриманих незадовільних оцінок, але здобувач вищої освіти у встановлений строк не скористався такою можливістю або за результатами повторного проходження підсумкового контролю отримав незадовільну оцінку;

- оскарження (апеляції) у встановленому порядку рішення, дії або бездіяльності педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, посадових осіб щодо організації і проведення підсумкового контролю, але здобувач вищої освіти у встановлений закладом вищої освіти строк не скористався такою можливістю або його скаргу було обґрунтовано відхилено;

- здобувач вищої освіти не може бути відрахований за невиконання індивідуального навчального плану до закінчення строку підсумкового контролю поточного навчального періоду або до строку початку атестації здобувачів, якщо таке невиконання є наслідком обставин непереборної сили, що встановлено комісією закладу вищої освіти, створеною за участю представників органів студентського самоврядування.

8.4.4. У випадку відрахування здобувача вищої освіти з числа осіб, які навчаються на місцях державного (регіонального) замовлення на підставах, передбачених Порядком відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658 або Порядком призначення і виплати стипендій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882, або в разі втрати права на навчання за державним або регіональним замовленням відповідно до Порядку реалізації права на першочергове зарахування до закладів вищої медичної і педагогічної освіти за державним (регіональним) замовленням осіб, які уклали угоду про відпрацювання не менше трьох років у сільській місцевості або селищі міського типу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 року № 417, наслідком є припинення для такої особи права продовження навчання за державним (регіональним) замовленням. Продовження навчання таким здобувачем вищої освіти може здійснюватися за його заявою шляхом переведення у порядку, встановленому цим Положенням, на навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб. У разі неподання такої заяви у визначений строк, здобувач вищої освіти відраховується за порушення умов договору про навчання.

8.4.5. Відрахування неповнолітніх здобувачів з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, здійснюється обов'язково за погодженням з органом студентського самоврядування ДДПУ.

8.5. Поновлення здобувачів вищої освіти.

8.5.1. Особи, відраховані до завершення навчання за певною освітньою програмою, можуть бути поновлені на навчання на місця за кошти фізичних (юридичних) осіб на підставі особистої заяви, поданої до закладу вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти, яким було надано академічну відпустку, поновлюють навчання шляхом допуску до освітнього процесу.

8.5.2. Поновлення здійснюється незалежно від причини відрахування,

тривалості перерви в навчанні, форми здобуття освіти, спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації, освітньої (наукової) програми) та галузі знань, типу програми, джерел фінансування з урахуванням здатності претендента успішно виконувати освітню програму.

8.5.3. Поновлення здійснюється за умов:

- виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму на момент поновлення або до початку атестації;

- позитивної оцінки результатів навчання, здобутих особою протягом попередніх періодів навчання в системі формальної та неформальної освіти, здатності особи успішно виконати відповідну освітню програму. Особі може бути відмовлено в поновленні на навчання, якщо встановлена негативна оцінка її здатності успішно виконати відповідну освітню програму. Оцінювання здійснюється в порядку, передбаченому цим Положенням;

- визнання результатів попередніх періодів навчання (відповідно до п.8.6. цього Положення);

- погодження з органами самоврядування, первинною профспілковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспілки) у визначеному порядку.

8.5.4. Поновлення на навчання за освітньою програмою зі спеціальності, необхідної для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання, здійснюється, якщо особа до відрахування навчалась за такою самою спеціальністю (для спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія/ Терапія та реабілітація).

8.5.5. Поновлення може здійснюватися на освітні (наукові) програми того самого рівня на такий самий або нижчий курс (рік навчання), або на освітні (наукові) програми нижчого рівня вищої освіти.

Право на поновлення мають здобувачі вищої освіти, відраховані з 2-го та старших курсів. Поновлення здобувача вищої освіти здійснюється під час літніх чи зимових канікул для денної форми навчання і протягом навчального року – для заочної форми.

Поновлення на навчання на перший рік навчання на основі повної загальної (профільної) середньої освіти забороняється. Поновлення на навчання на другий рік навчання на основі повної загальної (профільної) середньої освіти осіб, відрахованих з першого року навчання, можливе за умови повного виконання ними вимог навчального плану першого року навчання відповідної освітньої програми у встановлений закладом вищої освіти строк.

8.5.6. При поновленні на навчання на освітню програму з іншої спеціальності до того самого або іншого закладу вищої освіти, а також при поновленні з іноземного закладу вищої освіти незалежно від спеціальності, обов'язковим є виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму, встановлених в рік початку навчання контингенту здобувачів освіти за відповідним рівнем освіти, до якого приєднується особа, або в один із наступних років, але не пізніше року подання особою заяви про поновлення.

8.5.7. Особи, які поновлені на навчання, після виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму за державним (регіональним) замовленням та умов поновлення, можуть бути переведені на навчання на вакантні місця державного (регіонального) замовлення у порядку, встановленому законодавством та закладом вищої освіти.

8.5.8. Особи, які здобували вищу освіту за державним (регіональним) замовленням, і які після наданої їм в установленому порядку академічної відпустки з причин, зазначених у цьому Положенні, а також особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України та членів їхніх сімей», після їх звільнення поновлюються на навчання у тому самому закладі вищої освіти на освітні програми з тієї ж спеціальності на місця державного (регіонального) замовлення.

Учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни за їх

заявою поновлюються на навчання на освітні програми з тієї самої спеціальності на місця державного (регіонального) замовлення незалежно від джерела фінансування їх навчання протягом попередніх періодів (до відрахування), крім передбачених законодавством випадків.

8.6. Визнання навчальних досягнень учасників освітнього процесу, перезарахування та трансфер кредитів, визначення академічної різниці.

8.6.1. При поновленні підставою для визнання результатів навчання є надані здобувачем академічна довідка про результати навчання у системі формальної освіти та документ, що підтверджує результати навчання у системі неформальної освіти (за необхідності).

8.6.2. Порядок визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, зарахування освітніх компонентів, виконання індивідуального плану наукової роботи, інші умови при поновленні на навчання визначаються цим Положенням та поширюються на всі випадки поновлення, переведення, допуску до навчання після академічної відпустки.

При цьому обов'язковими умовами є:

- попереднє або в строк до шести місяців після поновлення/ переведення на навчання виконання незарахованих освітніх компонентів навчального плану попередніх періодів навчання (при цьому обсяг незарахованих освітніх компонентів на день поновлення/ переведення не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС);

- включення до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти визначених освітньою програмою для попередніх періодів навчання у системі формальної та неформальної освіти обов'язкових освітніх компонентів та/або передбаченого нею обсягу вибіркового освітніх компонентів (за необхідності);

- проходження передбачених законодавством етапів атестації здобувачів вищої освіти (за необхідності).

Зарахування обов'язкових освітніх компонентів (індивідуального плану наукової роботи) або їх складників здійснюється за умови, що під час

попередніх періодів навчання особа здобула передбачені освітньою програмою або аналогічні результати навчання у системі формальної та неформальної освіти.

8.6.2. Підготовка документів стосовно перезарахування дисциплін та визначення академічної різниці покладається на деканат факультету /відділ аспірантури, на який здобувач поновлюється/ переводиться та навчально-методичний відділ.

8.6.3. Позитивне рішення при порівнянні навчального плану ОП спеціальності ДДПУ та наданих документів про перезарахування певних навчальних дисциплін та здійснення трансферу кредитів одержаних у системі формальної та неформальної освіти може бути прийняте за таких умов:

- якщо назва навчальної дисципліни, її загальний обсяг кредитів та години, а також форма підсумкового контролю повністю співпадають;
- якщо назва навчальної дисципліни має незначну відмінність, але ідентичний зміст;
- якщо назва навчальної дисципліни має відмінність, але за змістом дисципліна, що включена до навчального плану ОП ДДПУ, є складовою дисципліни, що вивчалася здобувачем раніше;
- коли загальний обсяг годин (кредитів) навчальної дисципліни є не меншим, ніж передбачено навчальним планом ОП ДДПУ;
- коли форма контролю збігається, або у навчальному плані ОП ДДПУ формою контролю визначено залік, а в наданих документах – екзамен;
- якщо у наданих документах формою підсумкового контролю є залік, який був оцінений за шкалою ЄКТС, він може бути зарахований як екзамен з відповідною оцінкою за умови, якщо обсяг годин (кредитів) вивченої дисципліни був не менший, ніж передбачено навчальним планом ОП ДДПУ.

8.6.4. При перезарахуванні навчальних дисциплін і трансфері кредитів здобувачеві вищої освіти перезараховується лише той обсяг кредитів, що визначений з певної навчальної дисципліни у навчальному плані ОП ДДПУ, та раніше здобута позитивна оцінка рівня знань і бали як вже досягнутий

результат навчання, при цьому оцінка приводиться у відповідність до чинної в ДДПУ системи оцінювання. Якщо оцінка з навчальної дисципліни складається з декількох оцінок за окремі семестри або оцінок з декількох дисциплін, то здобувачеві вищої освіти виставляється середньозважена оцінка успішності з урахуванням обсягів відповідних складових навчальної дисципліни.

8.6.5. Також здобувач вищої освіти має право звернутися до деканату факультету з клопотанням про визнання, перезарахування навчальних дисциплін та трансфер кредитів під час навчання на підставі наданого документа про попередньо здобуту освіту.

8.6.6. Академічна різниця виникає у випадках, коли в документах, виданих здобувачеві вищої освіти за попереднім місцем навчання у системі формальної та/або неформальної освіти:

- відсутні результати навчання з нормативних дисциплін, що передбачені до вивчення на попередніх курсах чинним навчальним планом освітньої (наукової) програми, на яку здійснюється переведення/ поновлення;
- відсутні результати навчання з вибіркових дисциплін, що є базовими для здобуття компетентностей певного фаху чи професійної кваліфікації;
- навчальна дисципліна вивчалася, але у значно меншому обсязі, з меншою кількістю кредитів ЄКТС (відмінність становить більше ніж 25%);
- наявні значні розбіжності в назві та змісті навчальної дисципліни;
- наявна невідповідність форм підсумкового контролю з дисципліни (залік замість екзамену або звичайний залік замість диференційованого заліку);
- невідповідності змісту робочих програм освітніх компонентів (практик, курсових робіт/проектів тощо).

8.6.7. Академічна різниця кількості кредитів не може складати більше 20 кредитів ЄКТС. Якщо навчальним планом передбачено складання кількох заліків або екзаменів з однієї навчальної дисципліни, то до академічної різниці виноситься один залік або екзамен (як підсумковий, з охопленням

матеріалу за весь попередній курс навчання).

Якщо навчальним планом передбачено складання заліку та екзамену з навчальної дисципліни, то до академічної різниці виноситься екзамен (як підсумковий, з охопленням матеріалу за весь попередній курс навчання).

8.6.8. Перерахунок обсягу навчального навантаження, облікованого у національних кредитах в 54 години (з 01.09.1991р. по 01.09.2005р.), перераховується в кредити ЄКТС шляхом множення кількості облікованих годин на 5/6, а кількості національних кредитів на 1,5 з округленням до 60 кредитів ЄКТС на рік. Кредити ЄКТС обсягом 36 годин (чинні з 01.09.2005р. по 01.09.2015 р., запроваджені наказом МОН від 20 жовтня 2004 р. №812) замінюються на кредити ЄКТС обсягом 30 годин (з 01.09.2015 р. по сьогодні) без зміни кількості кредитів. Навчальним складовим, які плануються в тижнях (практики та кваліфікаційні роботи), встановлюється 1,5 кредити за тиждень. При проведенні перерахунку рекомендується встановлювати освітнім компонентам (навчальним дисциплінам) величини кредитів в цілих числах.

8.6.9. Академічна різниця повинна бути ліквідована у термін, визначений наказом ДДПУ (як правило, протягом 1 місяця з дня надання дозволу в заяві або в строк до шести місяців після поновлення/ переведення на навчання).

Здобувачу вищої освіти, який наказом ректора поновлений/переведений, видається ІНП з переліком перезарахованих навчальних дисциплін, інших освітніх компонентів (із зазначення кількості кредитів ЄКТС з кожного з них) та результатів навчання (оцінок та балів), одержаних раніше і вказаних в академічній довідці, документах про результати, одержані у системі неформальної освіти та за результатами ліквідації академічної різниці.

8.7. Студентоцентроване навчання.

Організація освітнього процесу в ДДПУ здійснюється на таких засадах, які дозволяють здобувачеві виявити себе активним суб'єктом освітньої та

майбутньої професійної діяльності, спроможним до визначення особистісних цілей аналітичної діяльності та засобів їх досягнення, а також вибору ролі для себе серед інших суб'єктів.

Основним підходом до організації освітнього процесу в ДДПУ є студентоцентроване навчання, що включає:

- заохочення здобувачів до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу;
- створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії;
- побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу.

Основними принципами студентоцентрованого навчання в ДДПУ є:

- викладач не має бути лектором, він – фасилітатор в освітньому процесі;
- взаємоповага у стосунках між здобувачами та викладачами;
- активне залучення здобувачів до реалізації всіх компонентів освітнього процесу;
- урахування різноманітних індивідуальних потреб кожного здобувача (стимулювання мотивації, саморефлексії);
- реалізація гнучких навчальних траєкторій через організацію вивчення здобувачами дисциплін вільного вибору, академічну мобільність і трансфер кредитів;
- зворотній зв'язок щодо освітнього процесу (наявність процедур реагування на скарги здобувачів).

Здобувач вищої освіти відіграє ключову роль у процесі моніторингу, який дозволяє визначити реалістичність навчального навантаження та співвідношення навчальної діяльності з часом, відведеним на її виконання.

Студентоцентрований підхід реалізується участю здобувачів у внутрішньому забезпеченні якості вищої освіти у ДДПУ, яка регулюється

«Положенням про студентське самоврядування у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», а саме:

- визнанні ролі та місця здобувачів у політиці закладу та затверджених процедурах забезпечення якості вищої освіти на всіх рівнях;
- участю у процедурах поновлення, відрахування та переведення здобувачів, призначення стипендій здобувачам;
- залученні до офіційного механізму затвердження, перегляду та моніторингу освітніх програм;
- можливості впливу на розроблення критеріїв, правил і процедур оцінювання здобувачів;
- оцінюванні рівня викладання навчальних дисциплін у ДДПУ;
- доступі до навчальних та інформаційних ресурсів;
- доступі до публічної інформації;
- розвитку потенціалу вищої освіти ДДПУ через програми академічної мобільності.

9. Організаційне управління освітнім процесом в ДДПУ здійснюють:

9.1. Адміністративне управління:

- наглядова рада, вчена рада;
- ректор та ректорат в особі проректорів;
- навчально-методичний відділ;
- підрозділ ліцензування, акредитації та підвищення кваліфікації;
- підрозділ моніторингу якості вищої освіти.

9.2. Академічне управління:

- органи студентського самоврядування;
- факультети;
- кафедри.

Факультет – це структурний підрозділ ДДПУ, що об'єднує не менш як три кафедри та/або лабораторії, які в сукупності забезпечують підготовку не менше 200 здобувачів вищої освіти денної та дуальної форм здобуття освіти.

Основні завдання і функції, а також організація управління факультетом здійснюється відповідно до Типового положення про факультет у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний ДДПУ».

Кафедра – це базовий структурний підрозділ ДДПУ, що провадить освітню, методичну та/або наукову діяльність за певною спеціальністю (спеціалізацією) чи міжгалузевою групою спеціальностей, до складу якого входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь або вчене (почесне) звання. Основні завдання і функції кафедри визначаються Типовим положенням про кафедру у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний ДДПУ».

10. Організація академічної мобільності

Академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів про співробітництво між ДДПУ (або його структурними підрозділами) з вітчизняними та іноземними закладами вищої освіти чи науковими установами (або їх структурними підрозділами) (далі – заклади-партнери), а також може бути реалізоване учасником освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією ДДПУ на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів. Реалізація права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ДДПУ регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність в ДДПУ.

Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітні ступені бакалавра, магістра та доктора філософії в ДДПУ, є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- наукове стажування;
- літні та інші школи;
- практична підготовка.

Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають науковий ступінь доктора наук, наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу ДДПУ, є:

- участь у спільних проектах;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації;
- викладання;
- наукове дослідження.

Загальне керівництво академічною мобільністю у межах ДДПУ здійснюють:

- ректор;
- перший проректор; проректор з науково-педагогічної роботи;
- підрозділ моніторингу якості вищої освіти; відділ аспірантури;
- на кафедрах – завідувачі кафедр.

Право на участь у програмах академічної мобільності в ДДПУ мають: здобувачі вищої освіти освітнього рівня бакалавр, які успішно завершили 1-й рік навчання, особи, які здобувають ступінь магістра або наукові ступені доктора філософії (кандидата наук) чи доктора наук, наукові, педагогічні, науково-педагогічні та працівники адміністрації.

Особи, що уклали договори про навчання/ стажування/ провадження наукової діяльності за програмою академічної мобільності, зі складу здобувачів вищої освіти/ працівників на період реалізації права на академічну

мобільність не відраховуються та продовжують обліковуватися в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО) за основним місцем навчання/ роботи.

Відбір учасників освітнього процесу для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією. Персональний склад конкурсної комісії ДДПУ затверджується ректором.

Здобувач вищої освіти, що претендує на участь у програмі академічної мобільності в закладах-партнерах, повинен відповідати таким вимогам або вимогам, які передбачені програмами академічної мобільності:

- мати високий академічний бал (не менше 80 балів);
- мати досягнення у науково-дослідній, соціально-громадській роботі;
- спеціальність повинна відповідати програмі навчання у закладі-партнері;
- володіти іноземною мовою на достатньому рівні.

Науковий, педагогічний, науково-педагогічний працівник, що претендує на участь у програмі академічної мобільності, повинен відповідати наступним вимогам або вимогам, які передбачені програмами академічної мобільності:

- мати наукові статті, опубліковані в українських та закордонних фахових виданнях;
- брати участь у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, симпозіумах, конгресах тощо;
- володіти іноземною мовою на достатньому рівні.

Факультети мають право на встановлення додаткових критеріїв відбору учасників для участі в програмах академічної мобільності.

ДДПУ визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання учасника освітнього процесу в закладі-партнері.

Визнання результатів навчання здійснюється на основі європейської системи накопичення кредитів ЄКТС або з використанням системи навчальних досягнень здобувачів, яка прийнята в країні закладу-партнера,

якщо в ній не використовується ЄКТС. Результати навчання у закладі-партнері переводяться у шкалу, затверджену в ДДПУ.

Визнання та перезарахування результатів навчання, а також трансфер кредитів здійснюється на підставі наданого здобувачем офіційного документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів ЄКТС та інформацією про систему оцінювання результатів навчання, затвердженого керівником закладу – партнера.

11. Академічна доброчесність

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності працівниками ДДПУ передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, наукову, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами ДДПУ передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації.

Основні види академічної недоброчесності:

- академічний плагіат;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- хабарництво;
- необ'єктивне оцінювання;
- надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;
- вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

За порушення академічної доброчесності працівники та здобувачі ДДПУ можуть бути притягнуті до академічної та/або адміністративної відповідальності.

Перевірці на наявність ознак збігів/ідентичності/схожості в обов'язковому порядку підлягають наступні види академічних текстів:

- кваліфікаційні роботи здобувачів ДДПУ на етапі допуску до захисту;
- дисертації здобувачів у спеціалізованих вчених радах ДДПУ на етапі між прийомом дисертації до розгляду / попередньої експертизи та прийомом дисертації до захисту / проведенням фахового семінару;

- наукові роботи здобувачів на етапі їх подачі для участі в II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей;

- рукописи монографій, підручників, навчальних посібників, які виносяться на розгляд вченої ради ДДПУ для отримання грифу «Затверджено вченою радою ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», на етапі перед їх розглядом на вченій раді факультету;

- рукописи наукових статей на етапі їх аналізу редакційними колегами наукових видань ДДПУ.

12. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

12.1. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу ДДПУ

вміщує:

- робочі програми навчальних дисциплін;
- силабуси;
- дистанційні (електронні) курси навчальних дисциплін на платформі Moodle;
- навчально-методичні видання.

12.2. Робоча програма навчальної дисципліни (РП) – нормативний документ ДДПУ, що розробляється кафедрою для кожної навчальної дисципліни на основі нормативних та методичних документів.

Робоча програма становить собою загальний опис навчальної дисципліни, що включає мету і завдання, виклад тематичного змісту дисципліни, послідовність, обсяги та організаційні форми її вивчення (навчальні заняття, виконання індивідуальних семестрових завдань, самостійна робота), розподіл навчальних годин за видами занять, форми та засоби поточного і підсумкового контролю якості знань, критерії та порядок оцінювання, очікувані результати навчання здобувачів, відомості про інформаційно-методичне забезпечення.

Робоча програма навчальної дисципліни є основним офіційним документом, на підставі якого викладач здійснює свою освітню діяльність із підготовки здобувачів, що складається та реалізується відповідно до освітньої програми і навчального плану.

Порядок розроблення та запровадження робочих програм навчальних дисциплін регламентовано «Положенням про розроблення робочої програми навчальної дисципліни у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний ДДПУ».

12.3. Силабус навчальної дисципліни – це документ, який готується на основі та у відповідності до робочої програми навчальної дисципліни і призначається для здобувачів вищої освіти з метою представлення та пояснення змісту дисципліни, мети та завдань вивчення, організації навчання та оцінювання, очікуваних результатів навчання, вимог щодо набуття відповідних компетентностей, політики курсу.

Силабус є стислим описом навчальної дисципліни, який містить її основні характеристики і за своїм призначенням спрямований допомогти здобувачеві в організації його навчальної діяльності; дозволяє забезпечити інформаційні умови для формування цілісного уявлення про освітню діяльність ДДПУ.

Силабус готується на основі та у відповідності до робочої програми навчальної дисципліни, розрахований на здобувачів вищої освіти з метою репрезентації та пояснення змісту дисципліни, організації процесу навчання та оцінювання, очікуваних результатів навчання, вимог щодо набуття компетентностей, політики курсу.

Порядок розроблення та запровадження робочих програм навчальних дисциплін регламентовано «Положенням про розроблення силабусу навчальної дисципліни у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний ДДПУ».

12.4. Дистанційний (електронний) курс навчальної дисципліни на платформі Moodle – структурована інформаційна система, яка функціонує на

базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій, є достатньою для опанування окремої навчальної дисципліни за допомогою опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу та містить матеріали, які визначають зміст навчальних дисциплін (силабус), а також сукупність електронних освітніх ресурсів відповідно до видів контактних навчальних занять та самостійної роботи здобувача, передбачених робочими навчальними програмами дисциплін.

12.5. Основні вимоги до розроблення, рецензування та використання визначених вище складових навчально-методичного забезпечення визначаються відповідно до «Положення про розроблення, оформлення та затвердження робочої програми навчальної дисципліни в ДДПУ», «Положення про розроблення, оформлення та затвердження силабусу навчальної дисципліни в ДДПУ», «Положення про розроблення та сертифікацію дистанційних курсів навчальних дисципліни в ДДПУ».

12.6. Навчально-методичні видання.

12.6.1. Одним з основних завдань освітньої діяльності ДДПУ є забезпечення освітнього процесу навчальною і науковою літературою, методологічними, дидактичними і методичними розробками, електронними засобами навчального призначення.

Цільове призначення навчально-методичних видань – забезпечення освітнього процесу, що передбачає навчання, сприяння засвоєнню знань в умовах зростання вимог до підготовки та перепідготовки здобувачів вищої освіти. Науковість, доступність, систематичність, стислість і ясність викладення, орієнтованість на здобувача – ці критерії складають базові характеристики навчально-методичного видання.

Порядок розробки, структура та зміст навчально-методичного видання визначається місцем відповідної навчальної дисципліни в системі підготовки здобувачів, метою та завданнями навчання та виховання, а також особливостями самого видання як засобу передачі інформації.

12.6.2. Усі працівники ДДПУ у межах виконання своїх повноважень з освітньо-наукової діяльності мають можливість займатися розробкою, підготовкою та виданням навчально-методичної літератури.

При розробці навчально-методичних видань необхідно:

- визначити роль і місце навчальної дисципліни в підготовці здобувачів вищої освіти з урахуванням стандартів вищої освіти, вимог освітньої програми, навчального плану і часу, який відводиться на її вивчення;

- визначити обсяг знань і навичок, одержаних здобувачем при вивченні дисциплін, що передують даній, для урахування при формуванні структури видань;

- встановити характер і обсяг знань, які повинні засвоїти здобувачі при вивченні дисципліни загалом та її окремих розділів;

- уникати невиправданого дублювання навчального матеріалу, який викладено раніше в інших виданнях.

12.6.3. Основні види навчально-методичних видань:

- програмні (освітня програма, навчальний план, робоча програма навчальної дисципліни);

- методичні (методичні вказівки, методичні рекомендації, навчально-методичний комплекс);

- навчальні (підручник, навчальний посібник, навчально-методичний посібник, навчально-наочний (або практичний) посібник, навчальний посібник до практичних занять, курс лекцій, конспект лекцій, робочий зошит);

- допоміжні (хрестоматія, словник для здобувачів, енциклопедія, довідник, альбом, педагогічний програмний засіб, практикум, задачник, збірка задач (вправ), лабораторний практикум);

- електронні навчально-методичні видання (дистанційний курс з дисципліни, електронний конспект лекцій, віртуальний лабораторний практикум, електронні методичні вказівки (рекомендації) до самостійної роботи здобувачів, електронні комплекси текстових завдань з дисципліни,

тренажери).

12.6.4. Основні види наукових видань:

- монографія;
- препринт;
- збірка наукових праць;
- тези доповідей (повідомлень) наукової конференції, з'їзду, симпозіуму;
- матеріали наукової конференції (з'їзду, симпозіуму);
- науковий журнал.

Основні вимоги до підготовки, рецензування та запровадження окремих позицій навчально-методичного забезпечення визначаються «Положенням про видання навчально-методичної та наукової літератури у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

13. Система внутрішнього забезпечення якості освіти в ДДПУ

13.1. Мета системи внутрішнього забезпечення якості освіти полягає у належній реалізації освітнього процесу, забезпеченні високого рівня компетенцій науково-педагогічних працівників, зокрема розвитку педагогічних компетенцій і знань, підтримки інновацій у викладанні, постійного моніторингу та аналізу якості освіти, здійснення заходів щодо вдосконалення системи.

13.2. Основними завданнями внутрішнього забезпечення якості освіти є:

- забезпечення якості освіти ДДПУ як освітнього, наукового та культурного лідера сходу України;
- відповідність підготовки випускників до вимог та потреб сучасного ринку праці, зокрема з урахуванням регіональних потреб;
- реалізація схеми (сучасний університет – умотивований студент – ефективний учитель) із забезпеченням належними ресурсами для організації освітнього процесу;

13.3. Система внутрішнього забезпечення якості освіти ДДПУ ґрунтується на таких принципах:

- автономії закладу;
- академічної свободи науково-педагогічних працівників та здобувачів;
- постійного поліпшення якості освіти, освітньої діяльності та системи управління якістю освіти;
- чесності, взаємної вимогливості і толерантності;
- системності в управлінні якістю освітнього процесу;
- студентоцентризму;
- лідерства;
- відповідальності співробітників за якість освітньої діяльності;
- відкритості та прозорості на етапах забезпечення якості вищої освіти.

14. Прикінцеві положення

14.1. Положення вводиться в дію з наступного дня після його затвердження наказом ректора.

14.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом ректора або наказом ректора за рішенням вченої ради університету або відповідного дорадчого органу. У такому ж порядку Положення скасовується.

14.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконання його вимог несуть посадові особи університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

РОЗРОБНИКИ ПОЛОЖЕННЯ:

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

О.Г. Набока

Керівник з навчально-методичного відділу

О.В. Чередник

Методист з питань ліцензування та акредитації підрозділу ліцензування, акредитації та підвищення кваліфікації

Л.М. Машир

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор з науково-педагогічної роботи

О.Г. Набока